

25-ТИ РЕПУБЛИЧКИ ПЕНЗИОНЕРСКИ СПОРТСКИ НАТПРЕВАРИ ВО ВЕЛЕС

Најуспешно здружение и севкупен победник за 2021 година е ЗП Куманово

По донесувањето одлука од страна на Извршниот Одбор на СЗПМ и покрај сите потешкотии и проблеми поврзани со пандемијата, спортските натпревари оваа година да продолжат почитувајќи ги при тоа сите протоколи за заштита на здравјето и животот на натпреварувачите, Извршниот одбор ја задолжи Комисијата да изготви посебна скратена програма со што ќе можат да се испочитуваат сите мерки за заштита. Така, покрај другите мерки беше одлучено секој натпреварувач да има сертификат дека е вакциниран или дека го прележал вирусот во последните 45 денови. Со оваа мерка се исклучи можноста на натпреварите да присуствуваат можни носители и преносители на вирусот.

На 27.5.2021 година Комисијата за спорт и рекреација при ИО на СЗПМ ја одржа 8-та седница на која се донесе одлука 25-ти јубилејни пензионерски спортски натпревари на регионално и републичко ниво да се одржат во месец септември кога по прогноза на Комисијата за заразни болести се очекува намалување на бројот на заболените од ковид-19, а и да бидат што поголем број вакцинирани. На оваа седница Комисијата ги утврди и домаќините на регионалните спортски натпревари како и термините за одржување на истите. Овој план беше во целост испочитуван со исклучок на натпреварите во првиот и вториот регион кои беа одложени заради прогласувањето на тродневна жалост за жртвите во пожарот во ковид болницата во Тетово.

Комисијата постапувајќи по барањето на ИО на СЗПМ изготви скратена програма со опфаќање на само 5 спортски дисциплини кои овозможуваат максимален број од 19 натпреварувачи од секое здружение под услов да учествува во сите спортски дисциплини. При изборот комисијата имаше предвид да се натпреварува во оние дисциплини каде што можат да се почитуваат сите протоколи и упатства дадени од страна на Владата на РСМ и СЗПМ и тоа: – слободни фрлања на кош – шутирање пенали на мали голчиња – фрлање гуле – трчање на 60 и 80 метри и – скок од место.

Предложените спортски дисциплини од страна на комисијата беа прифатени од сите здруженија, членки на СЗПМ. Таа предложи натпреварите главно да се одржуваат на отворен простор и за сите учесници да се обезбедуваат ланч-пакети и да нема заедничко дружење. Воедно сметаше дека покрај натпреварувачите на натпреварите да присуствуваат што е можно помал број други пензионери по која било основа.

На 7.7.2021 година во 11 часот работна група од СЗПМ во состав од претседателот Станка Трајкова, потпретседателот на СЗПМ Ментор Коку и претседателот на Комисијата за спорт и рекреација Здравко Петковски го посетија ЗП Велес со цел да му предложат и го охрабрат здружението да прифатат да бидат домаќини на 25-ти републички пензионерски спортски натпревари, бидејќи има услови за тоа и што е најбитно се наоѓа во центарот на државата на подеднаква оддалеченост од сите здруженија. Од страна на раководството на ЗП Велес со задоволство беше прифатен предлогот тие да бидат домаќини бидејќи располагаат со идеални терени кои овозможуваат и помасовни натпревари. Истиот ден беа разгледани терените и утврдени обврските на здружението домаќин. Беше потврден и терминот на одржување, 29.9. 2021 година, пристигнувањето на екипите да биде во 9 часот, во 9:30 да се одржи отворањето, а натпреварите да започнат во 10 часот.

Потоа беше надополнето Координативното тело за организирање на игрите со двајца членови од ЗП Велес и тоа претседателот Веле Алексоски и претседателот на Комисијата за спорт на ЗП Велес Димче Митрев.

На 23.9.2021 година Комисијата ја одржа својата 9-та редовна седница на која беа извршени последните подготовки за успешно реализирање на игрите и беше одлучено да не се ангажираат судии од здружението туку таа активност да ја реализираат членовите на републичката комисија. Редоследот за настап беше утврден со извлекување ждрепка. На оваа седница беше формирана и комисија за поплаки и жалби во состав:

Љубица Кузмановска за претседател, Димче Митрев и Тодор Илиев, членови.

На 29.9.2021 год. по пристигнување на екипите во Велес во 9:30 часот се пристапи кон отворање на игрите во спортската сала. Со пригодни говори на присутните им се обратија, претседателот на ЗП Велес Веле Алексоски, градоначалникот на Општина Велес Аце Коцевски, а од името на организаторот СЗПМ на присутните им се обрати претседателката Станка Трајкова која и ги прогласи игрите за отворени. Трајкова го прочита и писмото од претседателот на РС Македонија г. Стево Пендаровски кој од оправдани причини не можеше да биде присутен на спортскиот настан, а кој меѓу другото на пензионерите им го честиташе 75-годишниот јубилеј од пензионерското организирање и 25-годишнината од организирањето на спортските натпревари на регионално и републичко ниво, заблагодарувајќи се на поканата за присуство на спортските игри.

„Ве информирам дека поради претходно преземени обврски нема да можам да бидам со вас, но би сакал да им ги пренесете моите искрени поздрави на сите учесници. Ви посакувам успешно одвивање на 25-ти спортски игри и, пред сè, многу здравје, среќа и успех во сите тековни активности на Сојузот на здружениета на пензионерите на Македонија“ – пишуваше во писмото од претседателот на државата г. Стево Пендаровски. На јубилејните 25-ти републички пензионерски спортски игри право на настап обезбедија 152 натпреварувачи од кои 80 во машка и 72 во женска конкуренција од 32 здруженија. Од 48 натпреварувачи најголем број учествува во колективните спортски дисциплини, а во останатите поединечни дисциплини по 8 натпреварувачи во секоја категорија. Оваа година на Републичките спортски игри не успеаја да остварат право на настап 17 здруженија, што досега е најголем број. За одбележување е што оваа година на регионалните натпревари не настапија 4 здруженија што претставува досега најголем број. Врачувањето на медалите и прогласувањето на победниците се изврши во от-

Трчање до 60 години

Трчање над 60 години

Гуле жени

Гуле мажи

Трчање до 60 години

Трчање над 60 години

25-ти РЕПУБЛИЧКИ ПЕНЗИОНЕРСКИ СПОРТСКИ НАТПРЕВАРИ ВО ВЕЛЕС

ворениот простор на ресторанот „Бела вода“ на езерото Младост, а ги врачија членови на организацискиот одбор. Прогласувањето на севкупниот победник и врачувањето на преодниот пехар беше од страна на претседателот на СЗПМ, Станка Трајкова. Најуспешно здружение и севкупен победник

Кошарка - слободни фрлања на кош жени

Фудбал - пенали на мали голчиња жени

оваа година по подолг период беше ЗП Куманово кое постигна најдобри резултати освојувајќи 56 бодови пред ЗП Охрид и Дебрца со 49 бодови, ЗП Штип со 47, ЗП Струга со 40, ЗП Тетово со 33 бодови итн.

Од вкупниот број, 32 здруженија, колку што се натпреваруваа на годишните натпревари 18 здруженија успеаја да освојат медали и тоа: 7 здруженија освоја златни медали, 9 сребрени и 11 здруженија освојија бронзени медали. Оваа година под мошне сложени околности пензионерските спортски натпревари протекоа и завршија успешно.

**Комисија за спорт и рекреација
Претседател Здравко Петковски**

Кошарка - слободни фрлања на кош мажи

Фудбал - пенали на мали голчиња мажи

Скок од место

ЗП Битола

Со велосипед низ македонските убавини

Многу битолчани го познаваат Петар Дракулевски зашто тој и покрај своите 78 г. речиси постојано е на велосипед. Иако по професионалната ангажираност како конструктор-проектант во „Гоце Радославлевик“ (подоцна преименуван во „Монтинг“) сè уште не се откажува од својот велосипед, зашто активностите во младоста трчање, скитање и планинарење придонесле за не-говата добра здравствена состојба која и по пензионирањето во 2008 г. му овозможи со велосипед да ги обиколува македонските природни убавини, не-когаш на подалечни релации, а сега најчесто во со-седството.

– Роден сум во 1944 г. во Лазарополе, но кога со родители се преселив во Битола успешно ја завршил Вишата техничка школа – машински смрт и подоцна како вработен најчесто со велосипед, не само што одев до родното село туку често престојував во Крушево, Кичево, Охрид и други места. На своите 70 г. со велосипед се искачував на Галичица, а повеќе пати сум возел по долината на река Радика и низ убавини во Македонија. Со велосипед ја одржуваам потребната физичка кондиција, се запознавам со многу места и

личности кои постојано ме поддржуваат за одржување на мојата голема љубов велосипедот – вели Дракулевски.

Тој секогаш живо раскажува за се што видел и доживеал низ многобројните патувања со велосипед. Кажува како на повеќепати се искачувал на Пелистер, како ги минувал нашите познати планински премини Стража, Буково, Пресека, Гавато и други и секогаш настоевал внимателно и трпеливо да ги помине релациите што ги зацртал во својата „програма“, за возење.

– Иако во повеќе места сум престојувал по неколку пати, истите сум ги минувам во сите годишни времиња, зашто природата секогаш е убава и примамливка. Со возење ја одржуваам својата физичка кондиција и мислам дека на многу пензионери им е потребно својата здравствена состојба да ја одржуваат со спортски активности и движење во природа – истакнува Петар Дракулевски.

П. Ставрев

дни партии и постигнал рејтинг од 2 308 и освоил титула – мајстор.

Поетот Бајрон кој го познавал шахот своевремено напишал „Животот е прекраток за шах“. А, на ова пак Дамески додава, дека поетот не бил во право, туку и животите на генерации и генерации се премногу кратки за спознавање на шахот.

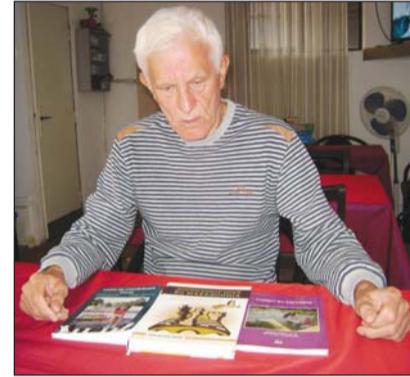
– Шахот за мене е уметност, наука, јас го доживувам како поезија. Со лепот кон месечината човекот се приближи до богоите, а играјки шах, тој е одамна со нив. Постарите шахисти биле творци, а сега на шахистите компјутерите им кажуваат се. Тврдам, дека компјутерот ќе го уништи задоволството од играњето шах, – вели Дамески.

Втората книга на Дамески „Капка од шаховскиот океан“ е поделена во два дела – практичен и теоретско-филозофски. По д-р Дамески во играњето шах се докажа и неговиот син, кандидат за мајстор Васја Дамески, кој е ко-автор на оваа книга, а фамилијарната традиција ја продолжува и неговата внука.

Во оваа книга Дамески се осврнува и на некои варијанти на отворања, и дава совети како да се играат шаховски отворања.

Во областа на неговата професионална специјализација стоматологијата д-р Дамески има напишано 46 научни трудови, а за да се стане примариус биле доволни 20. Сега како пензионер пишува колумни за сегашните состојби во државата осврнувајќи се и пишувајќи ги своите видувања, а за напишаниите колумни подготвува посебна книга што како што вели, најскоро ќе излезе од печат.

К. Ристески

дека со оваа игра најпрво се запознал и се разбира со занес ја играл, што и денеска сè уште го држи, во Пионерскиот дом.

„Како доктор и примариус по стоматологија, професијата и работните обврски не му прече многу, активно да се посвети на дописниот шах од средината на седумдесеттите години од минатиот век“, пишува мајсторот Љубомир Хаци-Минев во неговата најнова книга, со наслов „Дописнот шах во Македонија“, во која многу страници се посветени на прилепскиот мајстор на шахот Дамески.

Иако, Дамески има изиграно 24 партии шах за репрезентацијата на Македонија и има освоено 19,5 поени, а за репрезентацијата на поранешна Југославија одиграл две партии со мајстор од Ленинград кои и двете ги добил. Според добиеното известување од Меѓународниот шаховски сојуз д-р Благоја Дамески, во својот осврт велемајсторот Звонко Станоски.

Доктор Благоја Дамески роден е во Прилеп пред 77 години и по завршувањето на средното образование во прилепската гимназија образоването го продолжува на медицинскиот факултет на отсекот стоматологија. А, кога станува збор за шахот, тој ќе ви каже

Тетово, Коста Јакимовски – Маравиќ, пензионер

Во „Клубот“ на тетовските фудбалски легенди

Во плејадата фудбалери и фудбалски работници на Тетово, се наоѓа и името на Коста Јакимовски – Маравиќ, кој веќе дваесетина години ужива во пензионерските денови. Го засенчува пандемијата на ковид-19, која веќе две години го одвоила од другарувањето со пензионерите во Тетово, со кои речиси секојдневно се скрекувал во клубот во рамки на Здружението. Ова „отсуство“ го надоместува уживајќи во природните убавини на селото Једоарце, каде што има своя викендичка и каде има „два живота“ – летен, кога овде преостојуваат повеќе пензионери и зимски, кога во Једоарце постојани жители се само четвртица пензионери. Иако е на возраст од 80 години, Коста Јакимовски изгледа свежо и „младешки“, за што сме-та дека спорот бил причина за таквиот изглед.

И не само Коста, туку речиси целото негово семејство е посветено на спорот. Неговата сопруга Катица, исто така пензионер, во пензија заминала како наставник по физичко воспитување – најнапред во Гимназијата „Кирил Пејчиновиќ“, а потоа во ОУ „А. С. Кикиш“. Двете ќерки Сузана и Тања беа познати одбојкарки, а сега во спорот се вклучени нивните деца. За семејството Јакимовски посебна радост била што ќерката на Тања – Драгана во 2008-та година била избрана за мис на Македонија, потоа избрана за убавица на натпревар во Албанија, а во 2010 година за мис-универзум во Пекинг (Кина), во конкуренција на над 100 девојки од целиот свет, избрана е за прва придружничка на „мис-бикини“.

Коста Јакимовски дваесетина години бил активен фудбалер најмногу во Тетекс, иако имал мали „излети“ и во други клубови. Уште кога бил на возраст од 15 години, „буба-марат“ започнал да ја игра во скопски Вардар – во најмладиот состав на клубот. Сепак, неговите најдобри фудбалски години ги поминува во Тетекс. Се присетува на многу натпре-

година)

во Тетово гостуваа најголемите фудбалски клубови на поранешна Југославија. Тетово беше домашин на југословенската фудбалска елита, на клубови што освојуваа високи места во Европа. Тоа беа денови кога фудбалските поклоници во Тетово, па и Македонија, се радуваа на секој натпревар, – вели нашиот соговорник.

Во фудбалските кругови Коста Јакимовски го знаат само како Маравиќ. Малкумуна го знаат неговото вистинско име и презиме. На наше прашање како го добил ова име, вели:

– Не се скевам кој прв ме нарече. Но знам кога од публиката ракоплеска и викаа „Маравиќ“ топката ја поседувавајас. Така ме викаат фудбалерите, така ме знаат и сега како пензионер.

Својот работен век, Коста најмногу го поминал како директор на тетовски „Универзал“ и трговски патник на тетовската трикотажа. Во ова семејство, не само што ги поминал речиси сите поголеми места во некогашна Југославија, туку стекнал големо пријателство, врзувајќи го тоа и со фудбалот. Тој денес, не само што се присетува на многу негови пријатели и другари, туку често со нив одржува контакти кои го враќаат во сеќавањата и го „одржуваат“ пријателството, з bogатствувајќи му ја содржината на деновите во третата доба.

Гојко Ефтоски

вари и гостувања, на многу пријателства и дружби, но две „доживувања“ му оставиле најголем печат. Првото е за квалификациониот натпревар за влегување во втора фудбалска лига на гостувањето во Гаковица (Косово).

– На 13 јули 1969 година, по претходно минимална победа од 1:0 во Тетово, беше гости на Влазими. Го одржавме почетниот резултат од 0:0 и станавме второлигаши, но што се доживеавме во Гаковица, тоа нема заборви како да се опише. Одвај извлековме живи глави. Второто е срзано за влегување на Тетекс во првата сојузна фудбалска лига, но овој пат беше член на управа. Во таа една година (натпреварувачката 1981/82

година) во Тетово гостуваа најголемите фудбалски клубови на поранешна Југославија. Тетово беше домашин на југословенската фудбалска елита, на клубови што освојуваа високи места во Европа. Тоа беа денови кога фудбалските поклоници во Тетово, па и Македонија, се радуваа на секој натпревар, – вели нашиот соговорник.

На 25. јубилејни републички спортски натпревари во 2021 год. учествуваа

ЗП Гевгелија

Отворен нов клуб

На 16.9.2021 год. ЗП Гевгелија по неколкукратно одложување поради повеќе причини го отвори клубот на пензионери во с. Моин каде што има околу 65 пензионери. На отворањето беа присути градоначалникот на Општината Сашо Потков, претседателот на Советот на Општината Гевгелија Тодор Ристов, претставник на комуналното претприја-

тие, претседателите на ЗП Штип, ЗП Дојран, ЗП Валандово, секретарката на ЗП Богданци, членови на ИО при ЗП Гевгелија и пензионери од с. Моин. Најпрво се обрати градоначалникот кој рече дека Општината секогаш излегува во пресрет на пензионерите и е горд што пензионерите од с. Моин ќе имаат такво убаво катче за дружење. Потоа се обрати и претседателот на ИО на ЗП Гевгелија

1996 година во Струга да го добие Љубе Ристов, член на ЗП Велес. Љубе Ристов е роден 1938 година и е витален пензионер кој сè уште се дружи со доминото.

– „Јас сум многу среќен што во историјата на Републичките пензионерски спортски натпревари ќе бидам запишан како прв носител на златен медал. Инаку јас и денес другарувам со спорту, со доминото. Редовно сум во Домот на ЗП Велес, со своите пријатели со кои и понатаму играме домино, – ни рече Љубе.

Сите ние му посакуваме долг живот и да не се одвојува од дружество со пријателите – пензионери и секако со доминото. Н. Алексоска

Вели Стоименов кој ги поздрави сите и изрази благодарност за нивното присуство. Се заблагодари на градоначалникот за кој рече дека е најзаслужен за овој клуб, на Општината и директорот на Комуналното претпријатие.

Секако, и на ЗП Гевгелија, на Активитот на жените пензионерки кои направија три акции за чистење на

клубот, и на некои жители од с. Моин. – Сите овие – рече тој придонесоа од една руинирана здравствена амбуланта да се направи овој убав клуб, ова пријатно катче на пензионерите кои заслужуваат овде да се дружат и да се забавуваат. Отворањето заврши со скромен коктел во дворот на клубот, во пријатен амбиент со почитување на мерките против ковид 19. Јанка Узунова

Зајакнување на отпорноста на старите лица и лицата со попреченост за време на КОВИД-19 и идни катастрофи

Неодамна во просториите на Црвениот крст се одржа средба на која присуствуваа Станка Трајкова претседателка на Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија и Љупка Петровска и Катерина Гиевска од страна на Црвениот крст на РСМ. Целта на средбата беше догоовор за уште подобра и посодржана соработка, која и сега е в посакуваното ниво. Меѓу другото на средбата стана збор и за Проектот „Зајакнување на отпорноста на старите лица и лицата со попреченост за време на КОВИД-19 и идни катастрофи“. Проектот е тригодишна иницијатива во регионот на Западен Балкан, координирана од Црвениот крст на Србија и поддржана од Европската унија, Австриската агенција за развој и Австрискиот институт за социјални политики.

проектот е постарите лица, лицата со попреченост, националните друштва на Црвен крст и здруженијата на граѓани подобро да се спрват со ситуацијата КОВИД-19 во Албанија, Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Србија и Косово.

Клучна активност и фокус на Проектот се отворени телефонски линии за прва психолошка поддршка и психосоцијална поддршка за лицата во трета добра и лицата со попреченост.

071/367-909; 047/236-019;
071/367-981; 070/791-770;
071/379-119; 072/239-051;
075/294-036; 072/239-077;
071/274-223; 071/426-660;
043/231-537; 071/426-633;

По конечно дефинирање ќе следуваат и соодветни информации.
Катерина Гиевска

ЗП Битола, министерката Јагода Шахпакска на средба со пензионерите

Потребни се домови за стари лица

Министерката за труд и социјална политика Јагода Шахпакска присуствуваше во работна посета на битолските пензионери. На средбата со членовите на Извршниот одбор на ЗП Битола таа најпрвин од претседателката Даница Петличкова беше информирана дека и покрај пропишаните мерки за заштита од пандемијата

постојните општински месни заедници пензионерите да имаат свои катчиња за секојдневно собирање и релаксирање од проблемите што ги окупираат.

На средбата со министерката Јагода Шахпакска во името на пензионерите инвалиди присуствуваше Виолета Настевска која спомена дека во државата постојат три сојузи на пензионери-инвалиди, но тие би имале поупшти активности доколку би биле дружени во еден сојуз.

- Во Битола треба инвалидизираниите пензионери да не плаќаат за паркинг-услуги, а исто така треба да се разреши состојбата со домот во Претор, крај Преспанското Езеро кој треба да се реновира и внатрешно уреди со што би се ставил во функција на 1 500 членови на овој сојуз од битолскиот регион – рече Настевска.

Министерката за труд и социјална политика Јагода Шахпакска пред присутните на средбата во Битола зборуваше и за повеќе активности од нејзиниот домен за подобрување на севкупниот живот на пензионерите во државата. Таа рече:

- Со акцијата за изработка на Социјална карта за пензионерите нема да се подобри нивната состојба, но ќе бидат евидентирани потребите за подобрување на нивни активности доколку би биле дружени во еден сојуз.

Министерката вредна ученичка

На средбата со министерката Јагода Шахпакска која средното образование го заврши во медицинското училиште „Јован Калаузи“ во Битола, се сретна со членот на ИО на ЗП Битола Јане Натев кој и бил директор за време на нејзиното школување. Таа го пофали својот некогашен директор и изрази задоволство што тој е активен

во пензионерското здружение, а пак Натев со гордост истакна дека министерката Шахпакска за време на школувањето, не само што била вредна ученичка, тука била и активна во низа школски дејности.

ната економска и здравствена состојба, за која цел во Владата се прават пресметки за зголемување на пензите, – и рече дека и натаму треба да продолжи акцијата за целосно вакцинирање на пензионерите.

П. Ставрев

Потпишан Меморандум за соработка помеѓу СЗПМ и граѓанска асоцијација „Ајде Македонија“

На 24 септември 2021 година се одржа состанок со граѓанска асоцијација „Ајде Македонија“, во прости-

ндумот за соработка е на организиран начин со заедничка соработка Сојузот да се вклучи во имплементација на проектот „Одржлива мрежа за спасување на храна“ за донирање храна. Храната која ќе се донира може да ја користат здруженијата на пензионерите бесплатно за своите членови, со пријавување на Платформата објавена на ВЕБ-страницата на граѓанска асоцијација „Ајде Македонија“.

За користење на Платформата во

довно да донираат храна на оние на кои таа им е најпотребна.

Станка Трајкова

Повторно за усогласување на пензите

Како што е познато постојано во фокусот на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија е усогласување на пензите. Во изминатиот период до надлежните органи се поднесоа иницијативи за промена на формулата за усогласување на пензите, што секако е во согласност со членот 14 од Законот за здруженија и фондации каде што улогата на Сојузот како граѓанска организација е да поднесува иницијативи, предложи со цел да се влијае на креирање на јавното мислење, но одлуките ги донесуваат надлежните органи.

Како што е познато од вкупниот број пензионери околу 123 000 користат пензија до висина до просечната пензија (15.854) а заради тешките услови на живеење за време на пандемија, добро би било властите да размислат и изнајдат решение за соодветна помош на овие пензионери, по пример на Хрватска каде што се предлага пензионерите со пониски пензији да добијат и одреден „Ковид додаток“. Со оваа мерка позитивно ќе се влијаело на стандардот на овие пензионери со цел да се надмине социјалната исклученост на оваа категорија возрасни граѓани.

Основното барање од Сојузот е да се промени формулата за усогласување на пензите и тие тековно да се усогласуваат со дел од порастот на просечната плата и дел од порастот на трошоците на животот. По овие барања се одржаа непосредни средби со надлежните органи, а до Сојузот се доставија и одговори дека по предложените на Сојузот се прават пресметки врз основа на краткорочни и долгорочни макроекономски елементи.

Значајно по ова прашање е и фактот дека за да се промени начинот на усогласување на пензите е потребно да се направат и измени и дополнувања на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, што е поткрепено и со јавно произнесување на надлежните дека ќе се промени методологијата за усогласување на пензите.

На крајот за информација на пензионерите порастот на трошоците на животот во периодот јули – септември 2021 во однос на јануари – јуни 2021 година изнесува 2,23%, а конечниот раст до крајот на годината ќе биде дополнително познат.

Станка Трајкова
претседателка на СЗПМ

Од седницата на Одборот на Регистрираната организација за Солидарен фонд и членарина

Одборот на Регистрираната организација за Солидарен фонд и членарина на 15.9.2021 година одржа седница на која се разгледуваат значајни прашања во врска со солидарниот фонд. Најзначајно беше прашањето за доцнење на исплатата на посмртнината, делот што пензионерот го издвојува за посмртна помош за да ги обезбеди и да помогне на членовите на семејството во случај на неговата смрт, како и изнаоѓање решенија да се скрати рокот на исплатата на посмртнината, Одборот на Регистрираната организација за Солидарен фонд и членарина ги донесе следните:

КОНСТАТАЦИИ И ЗАКЛУЧОЦИ

1. Поради зголемениот број на смртноста на пензионерите од ковид 19, двалапи беше зголемен износот на делот што го издвојуваат пензионерите од својата пензија од 120 на 140 денари, со цел редовна исплата на посмртнината на членовите на семејството во износ од 30.000 денари, што е во согласност со Законот за пензиското и инвалидското осигурување и актите на Одборот.

2. Од добиените податоци на Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Македонија бројот на почина-

тие пензионери заклучно со јуни беше поголем и се исплатија 8.091–на посмртнина во рамките на расположливите средства. Почнувајќи, од јули до септември 2021 година бројот на починачите пензионери се намалува и со издавените средства за овој период се покриваат трошоците за посмртна помош.

3. Одборот, заклучи исплатата на посмртната помош да се одвива според редоследот на поднесеното барање, на кој начин во еднаква правна положба се ставаат барателите и сите посмртници ќе бидат исплатени за што се бара разбирање и трпеливост од барателите.

4. Заради информирање на членовите на Одборот од страна на Фондот ќе се презентира апликација за исплата на посмртнина на членовите на семејството, на починач корисник на пензија, која апликација е сè уште во фаза на тестирање.

5. По доставување на Информацијата за солидарен фонд и членарина заедно со септември 2021 од страна на ФГИОМ, Одборот повторно ќе одржи седница и ќе го разгледа прашањето за издавување средства од пензијата за исплата на посмртна помош.

Одбор на Регистрирана организација за Солидарен фонд и членарина
Претседател: Ментор Коку

Наскоро пензионерите од с. Пепелиште со свој клуб

Со доследно почитување на ковид мерките, но со редуцирано темпо, во Здружението на пензионери Неготино, несметано течат активностите предвидени со Програмата за работа на истото. Во пресмет на Мегаунардниот ден на стари и изнемоштени лица, 1-ви октомври, беше организирано утринско дружење. Инаку, од останатите активности кои се во тек време е да се спомене Програмот за отворање клубови на пензионери во сите ограноци на Здружението. Како што не запозна претседателот на ЗП Неготино Душан Недев, овој амбициозен проект започна да се реализира во почетокот на оваа година кога беше отворен клубот во с. Криволак, а во полн ек се подготвите за отворање на ваков клуб и во огранокот во с. Пепелиште.

– Се работи за мошне обемен проект

кој ќе продолжи да се реализира до крајот на оваа, но и наредните неколку години, со цел вакви клубови да добијат и ограноци во селата: Курија, Тремник, Војсанци и Дисан, а до крајот на оваа и почетокот на идната година се планира да се отвори клуб и во с. Тимјаник. Овој проект е во соработка со Собранието на Општина Неготино, со што пензионерите како во градот, така и во селските средини ќе добијат свој клуб, катче каде што ќе го поминуваат своето слободно време дружејќи се во релаксирана атмосфера. – Недев го истакна и задоволството од одличниот однос на пензионерите од Општина Неготино за примање трета доза вакцина против ковид-19 како и за редовната вакцинација против сезонскиот грип.

Маријана Пешик

A white gift box tied with a large silver ribbon contains a spiral-bound calendar and several NLB Bank cards. The calendar shows the month of October with the 1st circled. Below the calendar are four NLB Bank cards: a Private Card, a Pensioner+ Card, a NLB Bank Card, and a Visa Electron Debit Card.

www.nlb.mk

Контакт центар: 02 / 15-600

НЛБ Сребрен пакет

Вашата пензија секогаш навреме

НЛБ Сребрен пакет

- Visa Electron дебитна картичка
- ПЕНЗИОНЕР+ Maestro картичка
- Зегин - НЛБ Банка картичка
- Кредитни картички
- Трајни налози
- Сребрен кредит за пензионери
- Депозити за пензионери

Поволности

- Пензија на **првиот работен ден** во месецот
- Плаќање на **рати без камата** во Зегин со НЛБ - Зегин кобрендирраната картичка
- **3% Cash back во Веро** маркетите за имателите на ПЕНЗИОНЕР+ картичката
- **Осигурителни поволности** за пензионери во соработка со Сава осигурување АД Скопје

osteotend®

ПРОИЗВОД НАМЕНЕТ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА НОРМАЛНА ФУНКЦИЈА НА ЗГЛОБОВИТЕ И 'РСКАВИЦИТЕ.'

НА БАЗА НА
БРОМЕЛИН, ПАПАИН, РУТИН,
МЕТИЛСУЛФОНИЛМЕТАН,
ВИТАМИН Ц,
Л ОРНИТИН АЛФА,
КЕТОГЛУТАРАТ И ГАВОЛСКА
КАНЦА.

- не содржи глутен
- не содржи глукоза
- не содржи лактоза

ЗЕГИН ДОО Скопје

Пред употреба внимателно да се прочита упатството! За индикациите, ризикот од употребата и несаканите дејства на граничниот производ консултирајте се со Вашиот лекар или фармацевт!

НОВО

**PROVEN®
PROBIOTICS**
Cardiobiotic

Cardiobiotic

FRIENDLY LACTOBACILLUS BACTERIA WITH OLIVE LEAF EXTRACT PLUS VITAMIN B1 TO SUPPORT NORMAL HEART FUNCTION*

30 Capsules
FOOD SUPPLEMENT

♥ Создаден специјално за одржување и зачувување на здравјето на срцето

♥ Содржи 10 милијарди соеви на *Lactobacillus plantarm* (CUL66) и *Lactobacillus reuteri* (NCIMB30242) корисни бактерии

♥ Содржи хидрокситирозол (од лист од маслинка)

♥ Витамин B1 значаен за одржувањето на нормалната функција на срцето

една
30 КАПСУЛИ
на ден

ЗП Штип

Поради пандемијата скромно прославен Денот на пензионерите

На 20.9.2021 година во ЗП Штип скромно со ограничен број пензионери, се прослави Денот на пензионерите и 75-годишнината од здружувањето на пензионерите во нашата земја.

За Здружението во градот под Исарот, за неговите цели и

задачи зборуваше потпретседателот Јордан Донев, највозрасен во раководството кој меѓу другото рече:

– Здруженијата на пензионери биле основани со помош за преземање и остварување на правата за користење на пензия, јакнење на демократските односи, следење на прописите, практикување на спорт и рекреација, култура, екскурзии и дружења. Оваа зграда на ЗП Штип е градена 1970 година со 60% старосни пензионери и 40% за трудовите инвалиди. Денес тоа е со разграничената сопственост, а здружението ги има сите органи на управување, Собрание, Извршен одбор, комисии и друго.

На свеченоста присуствуваа: членови на раководството,

Пробиштип

Хуманитарна активност „Јуфкијада“ за Денот на пензионерите

Пред да не зафати пандемијата од ковид 19 Денот на пензионерите 20 септември, ЗП Пробиштип го одбележуваше со дружење на пензионерите речиси заедно со цела Македонија. Живописното Лесново и неодминавиот манастир „Св. Гаврил Лесновски“ со своите убавини и на над 900 метри надморска висина беа предизвик во Лесново да се соберат над 12 000 пензионери од цела Македонија. Можеа да се сртнат пензионери од Крива Паланка до Охрид, од Крушево до Гевгелија. Тој ден беше вистински празник и за домаќините и за гостите. Се дружеа пензионерите и уживаа во недопрената убавина од лескова и борова шума, чистиот планински воздух, го разгледуваа прекрасниот манастир кој датира од 1341 година, се сладеа со вкусна скара, се пееше, а најважно беше дружењето и новите приятелства кои продолжуваат со години. Јубилитите ги посетуваа и пештерите кои кријат многу тајни и мистерији во кои живееле пустиножителите меѓу бројните пештерски фрески.

Изминатите две години, ситуацијата со пандемијата ковид 19 тоа им го скуси. Сепак Активот на пензионерите не дозволи да не се одбележи празникот и да изостане досегашното достоинствено одбележување.

На предлог на претседателката на активот Јовка Петрова се организираше интересна хуманитарна акција „Јуфкијада“. Се собраа 10-тина жени, а од здружението им беа обезбедени потребните артикли: брашно, зејтин, јајца и млеко за да се направи овој специјалитет.

Така, уште во раните утрински часови се собраа жените, се распоредија која што ќе работи. Едни подготвуваа тесто за сукање, други ги местете масите за сукање и чаршафите

Активот на жени, градоначалникот на Штип д-р Сашко Николов, екс-потпреседателот Коста Штериев, активни пензионери од спорот и културата и други.

Претседателот Ристо Нетков, ги поздрави присутните, им го честита празникот на пензионерите и додели пригодни награди. При тоа тој се осврна на позначајните активности во овој ковид период, кој бара посебни мерки и протоколи на кои се придржуваат присутните. – Оваа пандемија најмногу ја ангажираше Комисијата за економија и стандард, заради зголемената потреба од хуманитарна парична помош и помош во ваучери, за да може пратите да си ги обезбедат потребните производи и лекови. Комисијата за спорт ги организираше подготвите за учество на регионалните спортски натпревари во Свети Николе каде што постигна најдобри резултати, и се подготвува за Републичките спортски натпревари кои ќе се одржат во Велес на 29 септември 2021 година, во Организација на СЗПМ, а домаќин е ЗП Велес. Во јуна ја отворише нашата библиотека со скромен фонд на книги, но со капитални дела. Наш најредовен читател е 93-годишниот пензионер Љубомир Тодоров. Пејачката група, учествуваше на регионалните ревии на песни, музика и игри во Штип, на Републичката ревија во Скопје и на Алфа телевизија во емицијата „Везилка“, што добија пригодна награда.

Градоначалникот д-р Сашко Николов, ги поздрави пензионерите, им го честита празникот, и изрази задоволство од нивната активност. Пејачката група исполну неколку песни од својот репертоар, со што се заокружи оваа прослава.

Цвета Спасицова

за сушење на корите. Јуфките некаде ги нарекуваат кори, но во Пробиштипско се познати како јуфки. Започна сушето и тоа личеше како натпревар. Од прилика секоја жена на усук 10-тина кори, кои полека на есенското сонце се сушеа и кога убаво испукаа се оставија уште малку да се до-

сушат, а потоа се собраа. Оваа јуфка подоцна беше спакувана во пластични кутии кои според договорот и програмата за „Недела, грижа за старите лица“, заедно со ОО на Црвениот крст од Пробиштип, кој исто така подготвуваа прехранбени пакети, ќе им биде доделена на стари и изнемоштени лица.

Ова беше убав гост, убава хуманитарна акција од Активот на пензионерите, а на многу социјални семејства ќе им донесат радост, во зимскиот период и тие да го вкусат овој убав специјалитет.

М. Здравковска

ЗП Валандово

И покрај ковид-19, со успех се извршуваат програмските задачи

ЗП Валандово во изминатиот месец симаше повеќе активности кои со радост беа извршени, а и резултатите не изостанаа.

На регионалните спортски натпревари кои се одржаа во Неготино, ЗП Валандово имаше одличен настап благодарение на добрите подготовки од страна на претседателот на Комисијата за спорт и рекреација Миле Боеv, бивш фудбалер и познат спортист. Беа освоени две први, две втори и едно трето место, а во вкупниот пласман беа четврти од 7 здруженија. На Републичките спортски пензионерски игри имаше настап во дисциплината шути-

рање пенали на мали голчиња и трчање – мажи над 60 години. Екипата која се натпреваруваше во шутирање пена-

ли го освои првото место со што ЗП Валандово се запиша меѓу победниците на овие Јубилејни спортски натпревари. Се славеше Денот на пензионерите и 75 години од пензионерското организирање во нашата земја, со свечен прием кој се одржа на 22 септември. На Свечената седница на Собранието присуствуваше и Градоначалникот, кој и покрај огромниот ангажман успеа да одвои време и да се дружи со пензионерите, кога на учесници во спортските натпревари им беа подарени скромни подароци, а на сите присути маџи со напис „Здружение на пензионери Ва-

ЗП Крива Паланка

Свечена седница по повод 75 години пензионерско организирање и Денот на пензионерите

Свечена седница по повод 75 години од пензионерското организирање и Денот на пензионерите се одржа во општинската сала на Собранието на Општина Крива Паланка, а со истата раководеши претседателот на собранието Веселин Стојановски. Покрај делегатите на собранието присуствуваа: претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова, градоначалникот на Крива Паланка, Борјанчо Мицевски, директорот на Здравствениот дом, Бранко Стаменковски и претставник од ОО на Црвен крст, Дарко Пешовски. На Свечената седница прв свое обраќање имаше претседателот на здружението Трајче Давидовски. Тој ги поздрави сите присути и рече дека посебно е горд и задовolen што на седницата е присутна и претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова. Потоа зборуваше за историјата на здружението и рече:

– ЗП Крива Паланка е формирано со 160 члена во 1959 година. Прв претседател бил Филип Филиповски, а најдолг период претседател бил Славко Стојановски. Во својот опстанок здружението имало низа проблеми и падови, но и успеси и постигнувања. Тоа денес брои 3300 члена, но со активностите не изостанува зад другите здруженија. Успешно ја негува соработката со институциите во градот како и со Општина Крива Паланка, а потоа се останатите членки на СЗПМ.

Поздравно обраќање имаше градоначалникот на Општина Крива Паланка, Борјанчо Мицевски кој рече дека пензионерите се стол на општеството како и пример на помладата генерација

ја како се гради соживот. На присутиите им се обрати и ги поздрави претседателката на Сојузот Станка Трајкова која рече:

– ЗП Крива Паланка е едно од најактивните здруженија за што доби благодарница во 2019 година од страна на СЗПМ. Активно се покажа и во хуманитарните активности и за време на пандемијата од корона вирусот.

На крајот од седницата претседателот на здружението Трајче Давидовски им врачи плакети, признанија и благодарници на институции, соработници и активни пензионери. Плакета за успешна соработка доби СЗПМ, а ја прими претседателката Станка Трајкова, а плакета доби и општината и поранешниот претседател Славко Стојановски. Признание за добра соработка добија Здравствениот дом и ОО на Црвен крст, а благодарници пензионерите Славица Вучевска, Драган Ѓорѓиевски, Јулија Николовски, Анка Стојановска, Тоде Миленковски и пензионираниот доктор Сократ Марковски.

Б. Стојчевска

ЗП Богданци

Празнично дружење

Пензионерите од ЗП Богданци, со почитување на Ковид мерките, на 20 септември, по подолг период, помасовно навратија во Пензионерското собиралиште.

Повод за дружењето беше одбележувањето на Денот на пензионерите. Одбележувањето на празникот беше со скромен коктел и впечатлива жељба за почеста дружба. Убавиот ден и несекојдневната средба чиниш им ги стоплија срцата. Насмеаните на лицата на задоволните пензионери беа доказ дека им е смачено од ограничувањата заради пандемијата и дека им недостасуваат ваквите мигови.

Посебен белег на празникот му да-

де традиционалниот Турнир во табла, помеѓу натпреварувачите од Богданци и Стојаково. Победник на турнирот беше Мите Минков од ЗП Богданци, пензионер кој редовно учествува на спортските игри организирани од здружението на пензионери од Југоисточниот регион.

На овој прекрасен ден не беа заборавени ни болните и немоќни пензионери членови на здружението. Тие беа посетени во нивните домови и им беа дадени скромни пакети. Насмевите на нивните лица зборуваат за задоволството од посветеното внимание и дека не се заборавени.

Д. Шапова

единодневна екскурзија до Крива Паланка и манастирот Св. Јоаким Осоговски. ЗП Валандово по повод Денот на старите лица на поголем број пензионери со над 85 години им поделени пакети со прехранбени производи. Сето ова е доказ дека ЗП Валандово, и покрај пандемијата од Ковид-19, со успех ги извршува своите програмски задачи.

Забелешка на Редакцијата:

Според препораките на СЗПМ и комисијата за здравство во Владата на РСМ ваквите масовни активности не се препорачуваат заради превентивна заштита од Ковид-19. Г. Михајлова

активностите беа заокружени со ланово, добиени од Општината. За оваа свеченост имаше донација од повеќе фирми: „ВИК-Мар“ и „Алуплат“ од Јосифово, „Вардарец“ од Удово, „Докатекстил“, „Конингтон“, „Рико“ и други од Валандово, за што им изразуваме голема благодарност.

Активностите беа заокружени со

Компјутерска обработка: Томе Ангеловски
Печати: Печатница Серафимовски – Скопје
Дистрибуција: „Нова Македонија“
Ракописите и фотографиите не се враќаат.
Според Законот, за весникот се плаќа данок според посебна намалена даночна стапка.

ПЕНЗИОНЕР ПЛУС

Весник за сегашните и за идните пензионери

Издавач:

СЗПМ

Година XIV – број 159
октомври 2021 година

БЕСПЛАТЕН МЕСЕЧЕН ВЕСНИК

Издавачки совет:

Станка Трајкова (претседател)
м-р Илија Адамоски
Ментор Ќоку
Менка Темелковска
д-р Веле Алексоски
Славко Трајкоски
Спирко Николовски ОВР
Гидо Бојчевски
Славко Марковски

Редакциски одбор:

Калина Сливовска
- Андонова
главен и одговорен уредник;
Членови:
Баки Бакиу,
Верица Тоциновска,
Кирил Ристески
Фруска Костадинова
Јасмина Тодоровска
Лилјана Младеновска

Лектор:
Верица Тоциновска

Адреса:

СЗПМ Бул. „Кочо Рацин“
бр. 14 – Скопје
П.фах. 440
Телефон: 02 3223 710
тел-факс: 02 3128 390
Web: www.szpm.org.mk
E-mail: vesnik@szpm.org.mk

Компјутерска обработка:
Томе Ангеловски

Печати:
Печатница Сера

Пензии

Пензиите на прво место!

Редовна исплата на пензиите

- Дебитна картичка за подигнување готовина од сите банкомати во земјата без провизија.
- Дозволено пречекорување на трансакциска сметка до 2 пензии.

halkbank.mk

HALKBANK
>ВАЖНИ СЕ ЛУЃЕТО

ЗП Кратово

Редовна седница на Извршниот одбор

На 23.09.2021 година во ус洛ви на мерки за пандемија од ковид-19, Извршниот одбор на Здружението на пензионери на Општина Кратово ја одржа својата петнаесетта седница во проширен состав. На седницата беа поканети и присуствуваа делегатот од ЗП Кратово во СЗПМ и претседател на Надзорниот одбор на ЗП Кратово. Покрај повеќето актуелни активности беше разгледано и учеството на здружението на регионалните спортски игри на пензионерите одржани на 04.09. 2021 година во Куманово. Се расправаше и за преземените мерки за легализација на пензионерскиот дом „Иван Андреев“ во Кратово како и одговорите добиени од урбанизам и катастар. Имено поради немарност на претходното раководство на ЗП Кратово, кога се запишувала сопственоста на пензионерскиот дом „Иван Андреев“ во Кратово иако истиот

е изграден исклучително од средства на пензионерите на Општина Кратово, дотолку е вписан како сопственост на Република Македонија. На седницата се донесе одлука за ангажирање на адвокат, стручен за оваа област за поведување постапка за враќање на правото на сопственост на пензионерскиот дом „Иван Андреев“ од Република Македонија на Здружението на пензионери на Општина Кратово. На седницата беа разгледани и други претстојни активности на Здружението на пензионери на Општина Кратово.

Пензионерите членови на тамбурашкиот оркестар „Кратовски тамбураши“ од Кратово иако во рестриктивен број настапија на манифестијата по повод 30 годишнината на невладините организации под покровителство на амбасадорката на Швајцарија во Република Северна Македонија, а во организација на фондацијата „СИВИКА“. Со својата извонредна програма и настап пензионерите од „Кратовски тамбураши“ од Кратово пред школката во Градскиот парк на Скопје го собраа громогласниот аплауз на присутните, предизвикани од убавата музика и ритам на песната „Стариот цумбушлија“, а 15-16 присутни го изиграа веселото оро. На крајот тамбурашите беа испратени со аплауз и за прекрасниот настан.

Методи Мишевски

ЗП Демир Хисар, Разговор со д-р Маргарета Станојовска – Калевска, директор на Здравствениот дом

Грижа за пензионерите во услови на коронавирусот

Од самото формирање на ЗП Демир Хисар до денес, значајна е соработката со државните здравствени институции во решавање на проблемите за подобро здравје на пензионерите во услови на пандемија, особено со Здравствениот дом во градот. За оваа соработка и грижата за

нивното здравје разговаравме со директорката на оваа установа д-р специјалист Маргарета Станојовска-Калевска, која застлужува и добива секаква почит од пензионерите, а воедно и од сите граѓани за својата професионална работа и љубезниот однос кон пациентите и колегите.

– Здравствениот дом Демир Хисар ќе продолжи со досегашната соработка со ЗП Демир Хисар во реализација

ЗП Гази Баба

Незaborавно доживување во Кочани

Група од 80-тина пензионерки и пензионери, членови на Собранието, Извршниот одбор, претседатели на разграѓачите и комисиите, членовите на музичката група, спортистите и членови на Активот на пензионерите при ЗП

Гази Баба, предводени од претседателот Ѓорѓе Андонов, на 2 октомври 2021 година, организираа незaborавна еднодневна екскурзија до Кочани. Екскурзијата ја организираа по повод 20 септември денот на пензионерското организирање во Македонија, успешното завршување на пензионерските спортски натпревари и верскиот празник Ве-

честитајќи им ги празниците и спортските успеси.

Пензионерите најпрво се упатија кон селото Зрновци, Коначко, кое е 8 километри јужно од Кочани во подножјето на планината Плачковица. Тие тук посетија фабриката за преработка на ориз, праштета и се одморија во паркот на слободата во селото.

ЗП Гевгелија

Активни пензионерки

Покрај пандемијата септември и октомври се најактивни месеци. На 8.9.2021 г. во Гевгелија се одржа традиционално 15-тата манифестија „Смоквијада“ на која учествуваа и пензионери. Оваа година помладите беа победнички, што значи дека учат од постарите и ќе ја продолжат традицијата.

На 16.9.2021 година, ЗП Гевгелија отвори нов клуб во с. Мойн каде што Активот на жените имаше три акции за чистење и средување на клупот, како и

подготовки околу отворањето.

Додека на 1.10.2021 година, по повод Денот на стари лица со поддршка на претседателот на здружението, активистки го посетија најстариот пензионер. Тоа е баба Мара Каркова која има 93 години и живее во Гевгелија. Таа родила два сина и има пет внуци и шест паравнуци. Потекнува од село Смоквица и животот го поминала работејќи земјоделски работи. Мирна и добродушна жена која се бори со тешка болест. За неа се грижат нејзиниот

син и внук. „Тешко е да се биде и маж и жена – вели нејзиниот син кој е инвалидски пензионер“. И оставиме пакет со прехранбени производи и некој работи за лична употреба, и посакувме да се избори со болеста и да зас坦е на нозе.

На 5.10.2021 г. Активот на жените по подолга пауза одржа состанок. На состанокот се разгледа што е реализирано и што се планира до крајот на годината според програмата.

Секако останува хуманитарната акција и средба со пензионерите активистки од Валандово, Богданци и Дојран која ќе се одржи во Дојран.

Јанка Узунова

ЗИП Прилеп

Помош за 70 инвалидски пензионери

Во време на пандемијата од ковид 19 при што посебно се одразува на инвалидските пензионери, особено во време на финансиска криза,

Здружението на оваа категорија на пензионери од Прилеп со посебна одлука на Извршниот одбор одлучи и веќе им додели на 70 членови на Здружението по две илјади денари. За распределбата на овие средства што за оваа здружение сепак се финансиски товар, беше изготвен и посебен правилник. Им се даваа средства на пензионери што имаат пониски пензиски примања од 12 илјади денари и се разбира да немаат дополнителни приходи во семејството. На овој начин од сметката на здружението беа издвоени преку 150 илјади денари. Здружението е најактивно во СЗПМ во кое членуваат околу 1 400 членови. Нивниот број по-

тојано се намалува затоа што нема прилив на нови членови од оваа категорија, или е многу мал.

Прилепското здружение, меѓу другите активности, години на ред врши обезбедување на огревни дрва на рати за своите членови. Досега само оваа година обезбеди околу 900 метри кубни дабово и буково дрво од шумите сопственост на Јавното претпријатие за стопанисување со шуми „Липа“ од Крушево. Снабдување со огревно дрво вршат и здружението членки на овој сојуз од Штип, Кавадарци, Велес.

Што се однесува за другите активности оваа година заради ковид 19 не се организираа спортските пензионерски натпревари на Сојузот кој требаше да се одржат во Велес. А, и организираните екскурзии беа свидети на минимум.

К. Р.

ЗП Центар

Љубе Алексовски сликар, муралист, организатор на ТВ-емисии, работилници, екологист, борец за човекови права...

Во просториите на Пензионерскиот клуб „Мирче Ацев“ – во ЗП Центар, Скопје, по повод 30 години сувенир на Македонија и Денот на пензионерите, се постави втора изложба со наслов „Алфа-Омега“ (20 дела со различен формат и техники) од „новиот“ пензионер Љубе Алексовски, ЉУБЕИЗАМ! Љубе Алексовски е познат по тоа што има организирано дvaесетина колонии широк државата, работилници за млади на темите: екологија, со живот, традиции, човекови права и слично, со сите категории на „маргинализирани“ малцинства и возрасни аматери. Исто така, тој е познат МУРАЛИСТ со над 7 000 метри квадратни сидни сликарии, широк нашата држава.

Кој е Љубе Алексовски? Дипломирал во осумдесетите години и најмногу работел во провинцијата како дефицитарен кадар по ликовна култура и воспитование во Куманово и

Кумановско, а за последно и во Струга и Струшко, од каде што и се пензионирал! Самостални и колективни изложби има организирани во државата и странство.

Љубе Алексовски има реализирани и над стотина ТВ-емисии на разни локални телевизии!

Со своето присуство во здружението придонесува со „позитивна“ енергија преку своите поставки и разговори околу истите! До Новата 2022 година за 11 Октомври и 13 Ноември планира да реализира уште две поставки!

За новогодишните празници ќе има и ЗИМСКИ БАЗАР. Ќе се подаруваат творби од циклусите: „Аквариј“ и „Бели слики“ (30x40 см, картон со акрилик, не врамени). Добредојдени сте! Запазете ги протоколите!

А. Ј.

ЗП Пробиштип

И оваа зима пензионерите ќе се греат на дрва

Пензионерите ретко се одврнуваат од некои навики и тешко и ги прифаќаат современите средства, особено кога се однесува на затоплувањето на дома. Дрвото како огревно средство уште го држи притматот. „Ќога ќе ми замисира дома на чад од дрво, чувствувам топлина во душата и мислам дека ми е многу поубаво отколку да користам електрични затоплувачи“, вели еден пензионер. Значи, прво, во прашање е навика, а второ, во тоа придонесуваат и поволните услови за плаќање на рати. На оваа тема разговаравме со секретарот на ЗП Пробиштип Ангел – Ане Коцев кој не потсети за големиот интерес на членовите на Здружението за дрва, условите на плаќање и текот на дотур на дрвата до корисниците.

– Годинава, во нашето здружение се запишаа околу 600 пензионери чија побарувачка излезе некаде над 3 500 метри кубни огревно дрво. Од оваа количина над 3 000 се бука и околу 400 кубни даб. И покрај пожарите што ги зафатија најшите шуми, успеавме навреме да ги обезбедиме нашите пензионери со дрва. Тука се и поволните услови што ги постигуваме со поддржниците на Национални шуми и плаќањето да се врши на 9 рати без некои додатни трошоци. Цената на буката е 2.900 денари, а на дабот 3.000 што значи се задржа цената на минатогодишното ниво. До овој момент дистрибуирани се над 3 000 метри кубни, речиси скоро 90% од пензионерите се снабдени. Ова значи, дека здружението ќе може мирно да си ги планира останатите активности.

Овде би споменала дека ЗП Пробиштип и годинава имаше распишано оглас за помош на своето членство за одење на бањско лекување и дека има обезбедено средства за поддршка, но ситуацијата ги исплаши пензионерите. Ако во изминатите години се пријавуваа од 30 до 40 корисници за бањско лекување, годинава оваа бројка едвај изнесуваше 8. На прашањето како ги помагаат пензионерите за користење бања, еве што ни кажа Коцев:

– Комисијата за здравство ги разгледува барањата и одобрува на кого ваков третман му е најнеопходен. Годинава немавме проблем кого да испратиме, а кого да одбие, бидејќи имаше само 8 кандидати и на истите им одобривме помош по 2.000 денари.

М. Здравковска

Радован П. Цветковски од Битола одбележува:

90 ГОДИНИ ЖИВОТ И 70 ГОДИНИ ТВОРЕШТВО

Познатиот македонски писател Радован П. Цветковски, на 3 септември прослави юбилеј, деведесет години живот и седумдесет години творештво. Иако за него е доста пишувано, сепак ова е реткост кај уметниците да се прославуваат така импозантни јубилеи. Почитувајќи ги мерките на безбедност и заштита од ковид 19, одбележувањето се случи во круг на помал број писатели, членови на Друштвото на писателите на Македонија и фолклористи, почитувачи на неговото дело.

Радован П. Цветковски е поет, раскажувач, литературен критичар, есеист, писател за деца и млади и фолклорист. Роден е во с. Сопотница, Демир Хисар, на 3 септември 1931 год.

Бабата на Мила

На бабите и дедовците детските настинки, искреноста полна со невиност и нивната веселост им се мелем за душата. Имав можност таа среќа уште еднаш да ја пражнеам бидејќи неколку години интензивно се дружев со Мила, слатко осумгодишно девојче. Дружењето со неа ми беше многу интересно, забавно и убаво. Ја подучував англиски јазик, беше одлична. Со Мила пензионерските денови ми беа исполнети и едукативни, оти додека ја учев и јас учев со неа. Во нашите разговори таа не ја пропушташе можноста да зборува за својата баба и да ја вознесува до звездите.

– Мила, зарем навистина твоја Баки е толку добра, непогрешлива, мила? – ја прашав еднаш. Таа се зачуди, како можам да се сомневам и слатко се наслеа.

– Да, како Ангел е! Од неа толку многу убави и добри нешта научив. Таа никогаш не го повишува гласот, секогаш помага смилено, со нежен глас. Баба ми, која јас си ја викам Баки, е мојот Ангел чувар. Понекогаш ми се чини дека ја сакам повеќе дури и од мајка ми, иако таа секогаш ми вели дека мајката се сака најмногу. Што да правам кога е така, и мајка ми ја сакам, но...

Од нејзиното раскажување добив желба да ја запознам Баки, бабата на Мила. Еден ден со Мила ја посетивме

Член е на Друштвото на писателите на Македонија, Македонското научно друштво во Битола и на Друштвото на фолклористите на Македонија. Добитник е на повеќе награди и признанија.

Објавени дела: поезија: „Моето поднебје“ (1971), „Кругови од лузни“ (1974), „Камен и небото“ (1977), „Бели несоници“ (1982), „Дедо ми во балканските војни“ (1985), „Кога сvezздите кон небото паѓаа“ (1993), „Јазли на душата“ (1996), „Корени од прагот“ (1998), „Далги“ (1999), „Прекршено време“ (1999) и „Сонето претчувство“ (2006); поетски избори: „Врати во пејзажот“ (1994), „Аманети“, двојазично издание на македонски и на аромански јазик (1998) и „Распетие наше“ (2001); проза: „Ангелот и клучот“

(1995) и „Близку до умот“ (2009); проза за деца и млади: „Смокот пештерски“ (1992), „Рашко“ (1997) и „Приказни од лозје“ (2000); критика и студии: „Видувача“ (2003) и „Отаде и одвде времето“ (2003); дела од фолклористиката: „Македонски народни пословици“, избор (1993), „Сказанија демирхисарски“ (1996), „Демирхисарски и други сказанија“ (2003); дела од дијалектологијата и лексикографијата: „Студија за демирхисарскиот говор“, јазични особености (2006) и „Речник на демирхисарскиот говор“, заедно со Божо Стефановски (2008); други книги: „Печатарството и издаваштвото во Битола“, коавтор (1999) и „Македонски писатели“, коавтор (2000). **Д. Тодоровски**

нејзината Баки. Не пречека со убава искрена настинка, ни посака добредојде, а внучката ја прегрна и ја бакна. Бевме послужени со превкусно слатко кое самата го прави. Пиевме и кафе. Рекле дека очите се огледало на душата. Од нејзиниот поглед зрачеши позитивна смирувачка енергија, која како да ги намалуваше годините. Разговорот со неа беше право задоволство. Се присетуваше на минатото:

– Детството ми беше како бајка. Од страна на моите родители, бев опкружен со многу лубов, грижа, внимание и убаво ме воспитуваа. Со децата од маалото се дружевме, игравме разни игри на улица, трчавме на ливадата близку до нашите домови. Си помагавме еден на друг и околу ученьето. Можето младост беше исполнета со младешки лудории. Тоа беа најубавите и најсреќните години од мојот живот. Со убави чувства се сеќавам на тоа дамнешно време. Смртта на татко ми многу тешко и болно ја доживеав. Имав само 19 години, многу ми требаше, а го не-маше. Мајка ми беше вистински борец. Гледаше светло во иднината, со надеж за подобро утре. Често ми велеше: „Животот мора да тече, мила моја. Млада си, имаш сила и не дозволувај ако паднеш да не станеш, радувај се и секогаш позитивно мисли“. Нејзините зборови ми ја олеснуваа болката. Мајка ми ми беше поддршка се додека живееше, зад неа ми остана празнина

во душата. Животот најчесто не ги почутива нашите желби и правила. Се заредија настани: се омажив и добив синче. Му дадов име по татко ми. Породувањето беше со царски рез и со многу проблеми. Во тоа време во мојата животна приказна имаше повеќе болки, страдања и трауми, отколку убавини. Навистина ја вкусив горчината на животот. Малку беше оваа неволја. Мајкот ми почна да се пијанчи. Беше повеќе пијан отколку трезен. Се трудев да го заштитат синчето од лошото влијание на татко му. Трпев навреди, понижувања, психичко малтретирање... имав голем товар на душата. По долгите десетина години од неговото пијанство се разведов. Крајот на несреќниот брак ми донесе спокојство и нов почеток во мојот живот. Полека ден по ден натрупаниот товар го исфрлил од мене. Почнав да чувствувам слобода, да чувствувам свежина и убавина на животот. Синот израсна во добар и поштен човек, се ожени со исто така добра, млада, убава, образувана жена, во која јас добив и керка и другарка. Тажните дни, кои ми беа со-патници низа години напред завршија како сон. Раѓањето на мојот внуок ми донесе неизмерна среќа и радост, се вратија мирот и спокојот во мојот живот. Деновите ми беа убави, исполнети со лубов и почитување. Ми беше овозможено да земам учество во његовото воспитување и растење. Уживавме во

ЗП Пехчево

Афирматор на Пехчево и Малешевијата

Го искористив престојот на Данче Пехчевска, која живее во Скопје, а која учествуваше на прославата седум години од формирањето на пејачката група при Здружението на пензионерите во Општина Пехчево, да започнам разговор за да ја запознаеме и пошироката јавност за еден голем афирматор на Пехчево и Малешевијата. Пехчевска секогаш наслеана, подготвена да запее, да започне разговор со задоволство ја прифати момјата покана.

Данче Пехчевска е родена во Пехчево и основното образование го завршува во родното место, потоа образованието го продолжува во Скопје. По завршувањето на Вишата педагошка школа работи во повеќе фирми, а пред шеснаесет години заминува во пензија.

Музиката и пењето ја следат во текот на целиот живот бидејќи потекнува од музичка фамилија. Нејзиниот татко свири на контрабас и учествува на настапите во регионот и пошироко. Нејзината мајка пее и свири на прим. Брат ѝ свири на хармоника, како и нејзиниот сопруг, а најмладиот брат ја има музиката како професија.

На малата Данче уште од училишните клупи музиката и орото и се во крвта. Учествува во работата на игоорната група и балетот во ОУ „Ванчо Китанов“ во Пехчево, а интересен е нејзиниот настап на десет–годишна возраст со балетска точка на свечената академија одржана по повод ослободувањето на Пехчево. Со уште пет други соученици формираат група и настапуваат на пригодни свеченоности кои се организираат во тоа време освојувајќи награди. Музиката и пењето е составен дел од нејзиниот живот и живеење.

На моето прашање зашто се решила да пее во групата во Пехчево иако живее во Скопје, еве што вели:

– Моите корени се од Пехчево, целото семејство ми е од Пехчево и секоја покана на настап со задоволство ја прифаќам. Кога ми понудија да се вклучам во музичката група со задоволство ја прифатив паканата и се вклучив. Малешевската песна сакаме да ја интерпретираме пред публиката при многубројните настапи во Македонија и пошироко. Со голема лубов учествувам во работата на музичката група при ЗП Пехчево и многу сум среќна кога доаѓам во Пехчево, за секој настап кој го имаме. Ми се јавуваат кога имаме настап, не размислувам на момент и тргнувам за Пехчево. Со радост чекам да ги видам колеги од групата. Следи договор и неколку проби и подготвени сме за настап. Планирајме настапи кои традиционално ги имаме во изминатиот период, но сега се е во мирување поради пандемијата со ковид 19.

Инаку неколку пати учествува во ТВ–емисии на ТВ Алфа и Наша ТВ барајувајќи за работата на групата во Пехчево, афирмирајќи го Пехчево и убавата малешевска песна, а со сопругот учествуваат на Пехчевските вечери кои традиционално се одржуваат во Скопје.

А. Кацашки

секој заеднички миг, и тоа време засекогаш ќе остане длабоко во нас и со радост ќе се сеќаваме на неговите детски дни. Денес пензионерските денови ми се осмислени и исполнети со задоволство и мир. Сега чекорам во есената од мојот живот. Навистина се чувствува богата покрај толкавата лубов, почитување и внимание од моите

најмили! – застана, беше со мислите некаде таму далеку, во минатото... По нашата прва средба и запознавање почнавме да се дружиме. Имавме уште многу интересни заеднички мигови во кои уживавме, а Мила ги осветлеваше и дополнуваше. Јас со неа се здобив со уште еден искрен пријател, благодарение на малата Мила. **В.П.**

ЗП Прилеп

Половина од членарината за помош на членството

Во време на пандемијата ковид 19, во време кога заради заразната болест намалени се активностите на секој план во сите здруженија на пензионери, во прилепското не се мирува. Така во оваа година со посебна ковид препорачана марка беа организирани пет екскурзии. Дел од нив ги организираше секцијата на жени. Навистина бројот на екскурзијантите беше намален и не беше како што е вообично. ЗП Прилеп беше домаќин на регионалните спортички пензионерски игри во Прилеп, а беше организирана и поетско-музичка манифестија по повод 75-години од пензионерското организирање во Македонија и 100 години од раѓањето на Блаже Конески. Во план беше и организирањето на пикник-средба до манастирот Прилепец

Расказ

Театарот внатре во нас

Убавицата од Битола, и таа стана пензионерка. Отиде порано во пензија, односно ја напушти работата, за да го придржува својот сопруг во Германија, каде што тој отиде да работи. Велам, убавица оти и покрај неизбежните искушенија во животот, таа остана секогаш убава и женствена. Беше наставничка и многу ги сакаше децата. Животните перипетии сторија така што таа не можеше да се грижи, онака како што би сакала, за своето право дете. Него мораше да го расне нејзината свекрва, која како необичност, стана свекрва во своите 40-ти, оти се беше омажила на 16 години. Така внучето и дојде како замена за дете, можеби. Младата мајка, мораше малку на страна да се тргне, свекрвата полна со енергија, ревалистички се поставуваше. За сметка на тоа со нејзиното право дете, машко, настанаа во подоцнежниот живот, многу компликации.

Во Германија со сопругот, доживеаја голема слобода. Тоа бил нивен сон од младоста. Убавицата, се сроди со големиот град и со неговите правила. Таму, исто така раснеше нејзината убавина. Снаата и синот ја паметат облечена во убав фустан со црвени цветови на црна основа, а на нозете плишени црвени еспадрили. Кога се роди првото внуче, таа доживеа горчлив момент во животот, кој го надмина. Со својата упорност, ја победи и тешката болест. Ја при-

над Прилеп, но заради здравствена сигурност истиот не се реализира. Заради ковид 19 не се одржа и традиционалната средба на пензионерите од повеќе здруженија што секоја година се организираше од ЗП Прилеп, а по повод 11 Октомври. Доколку попуштат мерките за заштита планираме да ги предадеме во употреба двата нови пензионерски клубови во ограночите во населбите Бончејца и Точила. Овие два клуба се готови, реконструирани и така подготвени чекаат погодно време за да бидат отворени. Ако овие активности не ги реализирааме, се определиме и финансиски да им помогнеме на нашите членови. Досега на преку 700 пензионери, членови на нашето здружение, на три наврати им доделивме преку 1 милион и че-

тиристотини илјади денари. Само на 400 болни од ковид 19 им доделивме по две и повеќе илјади денари според Правилникот за доделување на еднократна парична помош. Заради интересот ние ќе извршиме и корекција на финансискиот план и ќе го ребалансираме финансискиот план за повеќе од 700 илјади денари. Така за годинава со ребалансот на планот на нашите членови ќе им доделим преку 2 милиона денари, или тоа е скоро половина од членарината што пензионерите ја одделуваат во Здружението. Пред Новогодишните празници исто така ќе доделим повеќе средства за членовите што имаат пониски пензижни примиња, ни рече претседателот Трајкоски.

К. Р.

гаш е и потешка. Впрочем театарот го имало и во Скопје и дома во семејството и на „даските што живот прават“.

Заедно со сопругот ги надминаа војните во семејството и издражаа ранети, да ги исцелат своите рани. Но, многумина сакаме да замижиме на духовната војна и на тоа, дека на сцената сме кратко време и улогите се менуваат многу бргу. Си мислиме ќе останеме сами на сцената, а таму негде зад аголот доѓа цел хор да ја опее ситуацијата и пред нас и со нас и по нас. Балетани, игроорци, оро и хороводци и малку музика, дали со кавал тихо или некој симфониски оркестар или некое дуо, трио, квартет или квинтет.

Мажот ја работеше со авиони и таа одеше со него на аеродромот, облечена во алишта во многу нијанси од виножитото. Едно време се поздебелило, но, во вркање во Скопје, одеа на Водно секоја сабота и со соодветна диета, тежината беше вратена во нормала. Убавицата на стари години можеше да носи здолништа од младоста.

Станот во Скопје им се наоѓа на многу висок кат и понекогаш нивниот живот наликува на посматрачница. Можат да го посматраат светот од високо, а истовремено и светот во себе, како две птици, кои далеку патувале и застанале на јарбол на брод, да се одморат и да уживаат во рефлексијата на сонцето, кое навлегува длабоко во водата.

Мая Белева

ши, затоа што умот, мотивот и целта, не стапиле во дејство заедно: човекот, што е таков, мора да сфати дека, не работи правилно и дека мора да ги исправи сам грешките, значи тој мора да го вежба и воспитува умот да работи исправно, да знае каде оди и каде му е крајната цел, да ги решава задачите на време и да не ги остава од дечес за утре".

Тоа се релевантните прашања за сложената егзистенција на човекот, животот и светот кои ги обработува Бранко Коцески. Улогата и значењето на образоването и воспитувањето во создавање креативна личност се централни теми, прашања во второто поглавје. Во нејзиното формирање подеднакво место и значење имаат креативните родители, наставниците, општеството зашто народски речено субјектот, единката се верен одраз на сопственото време и простор, на нивната етика и естетика. Третиот дел е темелна и вредносна анализа во која стожерен интерес е креативната личност во категориите на егзистенцијата како што се минливоста, бесмислата, апсурдот и парадоксот нераскинливо поврзани со развитокот и перспективите на општеството, демократијата, институциите, управувањето/раководењето со заедницата. За нас посебно интересно е четвртото поглавје посветено на моралната криза. Во брзото и динамично време Коцески пишува за многубројни фактори кои се непосредно поврзани

ЗП Штип

Награден најстариот читател

На Денот на пензионерите на 20.9.2021 година, за најстар читател беше прогласен 93-годишенот Љубомир Тодоров. Тој во пензија заминал во 1986 година од ПМ „Македонка“. Неговата приказна е тажна, бидејќи живее со својата неподвижна сопруга Мирослава, а неговата керка е вработена, па затоа мора да се грижи сам за сопругата. Разговарајќи со овој вдахновен човек, кој на овие години е витален, видот го служи, чита без очила.

Од кога ви е љубовта кон книгата?

– Работеш како машинобрavar. Во тоа време од фабриката „Македонка“ не носеа на Саемот на книгата. Тогаш ме интересираа стручни книги за мој занает. Знам дека и маршалот Тито бил машинобрavar, многу читал и се надградувал. Така, подоцна се зачленив во библиотеката, земав книги за мене, ги насочував да читаат и внуките. Сега и ЗП Штип отвори мала библиотека со вредни книги, има за секокога по нешто. Кога се пензионирај, беш во Собранието на ЗП Штип. Сега, понекогаш одам во здружението, ја посетувам малата библиотека со вредни дела. Ги читам дневните весници, „Нова Македонија“, „Штипски весник“, а посебно внимание посветувам на „Пензионер плус“, каде што ги следам настапите на пензионерското живеење кај нас.

Како се снаоѓате со болна сопруга на овие години?

– Не е лесно на овие години да се справувам со неподвижна сопруга, сепак керката ме одменува, кога се враќа од работа. Често сопрата ме замолува да и читам од книгата за борците „Браќата Даневи“ од Трајко Босеовски, тие биле од село Долани, така се приструва на тие времиња и личности од своето село.

Што мислите за воведување помош и нега на стари и болни лица во нивниот дом?

– Морам да признаам тешко е да се справиме со болни и неподвижни лица на овие години кога и нам ни треба помош. Населението старее, младите мора да заработкаат за живот, а и често заминуваат од државата. Старите лица имаат потреба од организирани институции за домашни посети на болните во нивните домови со помош од Црвениот крст и организирани институции за чување болни во домашни услови. Здружението дава помош за лекови и болничко лекување, но треба да се најде начин да се додгриди Пензионерскиот дом, бидејќи на многумина им треба покрив над главата.

Што ќе им порачате на пензионерите?

– Мора да кажам, покрај сè читајте, ако не можете сами, замолете ги внуките. Книгата е мудрица стара, таа поучува, советува дава.

Цвета Спасикова

Животни врвици

Сестри

Беа три. Растеа во едно маало во

градот на жолтото злато од трудот на својот татко познат казанџија во целиот регион. Неговите вешти раце беа баарни насекаде. И тој стигнуваше секогаш навреме и во секое место. Животот сакаше рано да останат без мајка. Маќеата со себе донесе неколку деца од првоти брак, а уште едно го зголеми нивното семејство. Трите сестри (не од Чехов, туку македонски) се зближија со новододените деца и расете заедно со нив. Прва семејството го напушти највзрасната: не можеше да одолее на лъбовта од и кон еден млад офицер, Црногорец. За две години – два сина, денес седумдесетгодишници, стројни мажи црногорски.

Споменот на неа (почина во 2004 г.) денес го чуваат нејзините четири внучиња од синовите од кои едно неверојатно личи на неа.

Двете помали сестри ја сакаа неизмерно. Таа им беше и неформална мајка и пример како жена и како домаќинка може да биде почитувана во семејството.

Секоја од нив трга по свој пат. Средната ја избра учителската професија. Се запиша во скопската учителска школа, а живееше кај постаратата сестра чиј сопруг работеше во една скопска касарна. И денес се сакаа како секој ден го минувала патот од Француски гробишта до Идадија и назад. Енергија и давала големата љубов да биде учитељка. И тоа се остварило. Првите две години ги описменувала децата во дадечното и тешко пристапно Мариово.

По повеќе децении и денес се сакаа со некои ученици од тој крај, а еден од нив (универзитетски професор) се скочи година и го честити роденденот. Нејзиниот топли срдце, пресреќна што тој умеје да го ценчи трудот на учителот. Вели „учител е светол глас“, темел на куката наречена човек. По двете години во мариовските краишта се вработи во едно село недалеку од родниот град. Судбината сакаше животот да го продолжи заедно со едно момче, исто така учител од селото. Наскоро дипломира на Педагошката академија во Битола, група Одделенска настава. И денес селаните велат: кај нас учители биле многумина, но никој како неа не бил близок со нас. Затоа сите ја сакаат

и почитувавме. И така остана се до нејзиното заминување во Скопје на почетокот од осумдесеттите години зошто нејзиниот сопруг ја смени учителската со новинарската професија. Имајќи скрпе: брзо се вработи во едно основно училиште. По неколку години професијата ја однесе во друго училиште каде што остана се до пензионирањето. Во работно досие и остана признанието „особено истакнат педагошки работник“ што го доби во 1987 година. Признание што ги мотивираше и нејзините деца и внучиња да ја сакаат книгата и работата.

Силен мотив и несопирлива инспирација да напишам нешто за трите сестри доживеа кога пред неполни две години и втората ја испративме на нејзиното последно патување. Пред вечнојиот дом дојдоа многу луѓе: роднини, колеги, пријатели... Беше најмалата меѓу трите сестри. Вредна како нив, некако најсериззна, одмерена во зборот, секогаш подготвена да изброя до три пред да донесе одлука за нешто. Дали на тоа ја учеше нејзиниот прерано починат сопруг, професор и директор на училиште во родниот град, или работата во службите за јавна безбедност? Веројатно има од сè по нешто. Она што е важно, како што во името на семејството се прости еден поет, што тие позитивни особини успеа да ги пренесе на своите ќерки – едната најстаричка на нејзината професија, другата просветен работник – професорка по математика и физика. Потет говореше со емоции и со почит кон починалота. Присутните го прифатија секој негов збор зашто и тие добро ја познаваат.

Беа три. Остана една, средната. Но, иако просторно разделени, тие се постојано во нејзиното срце, мисли и копнени. Речиси секојдневно е со нивните деца и внучиња. Таа љубов, радост во добро и тага и загриженост во неарно, како да зборува дека трите сестри се и денес заедно. Некој рекол, минатото не се враќа. Но друг додад: не е минато она што не се заборава. Сестрите често заедно трчаат по прилепската калдрма, ја бакнуваат испотената рака на својот татко, го средуваат семејниот дом, учат деца или пишуваат решенија или други акти со машина. А животот си тече незапирливо посветувајќи не дека човекот никогаш не може да биде сам, ако сака и ако го сакаат.

Перо Миленкоски

Т. В.

ЗДРАВСТВО

Дали маската нè штити?

Ако сум единствениот што носи маску во продавница или друга затворена локација, дали сум навистина заштитен од инфекција? Одговорот е следен: Вистина е дека маските најдобро функционираат кога сите во собата носат по една. Тоа е затоа што кога заразено лице носи маску, голем процент од издишаните заразни честички се заробени и сопрени да се шират од изворот. Кога помалку вирусни честички лебдат низ собата, маските што ги носат другите најверојатно ќе ги блокираат оние вируси што избегале. Но, исто така има многу докази кои покажуваат дека маските го штитат носителот дури и кога другите околу него се без маски. Количината на заштита зависи од квалитетот на маската и колку добро се вклопува на лицето. Една студија во Тенеси открила дека заедниците со протоколи за носење маски имале пониски стапки на хоспитализација од областите каде што не биле потребни маски.

Здравствените работници, научниците кои работат со непријатни патогени и работниците кои можат да бидат изложени на опасни честички во воздухот на работа, се постпираат на специјализирани маски како N95 за заштита, така што знаеме дека функционираат правилно поставените маски со висока ефикасност", вели Линзи Мар., професор по инженерство од Вирџинија и една од водечките светски експерти за пренос на вируси. Голем број лабораториски студии исто така документираат дека маската го штити лицето што ја носи, иако нивото на таа заштита може да варира во зависност од видот на маската, материјалот од

кој е направена, поставеността и како се мери изложеноста на честичките. Суштината на сите студии е дека маската ја намалува потенцијалната изложеност на лицето што ја носи. Еве некои од наодите.

Една студија од Центрите за контрола и превенција на болести открила дека стандардна хируршка маска само го заштитувала носителот од околу 7,5% од честичките генерирали од симулирана кашлица, но медицинската маска ја намалува изложеноста за скоро 65%. Покривањето на хируршката маска со крпа или марама, техника позната како двојно маскирање, ја намалува изложеноста на честички за кашица за 83%.

Студија од Вирџинија испитувала колку добро домашните маски, хируршките маски и штитниците за лице, го штитат носителот, врз основа на големината на честичките. Истражувањето покажало дека повеќето маски можат да блокираат многу големи честички, како оние од кивање. Но, кога истражувачите анализирале помали аеросолни честички што е најтешко да се блокираат, заштитата се движела од близу нула со штит за лице до околу 30% заштита со хируршка маска. Заклучокот бил дека двослојна маска од ткаенина изработена од флексибилна, цврсто ткаена ткаенината, во комбинација со филтер материјал (како филтер за кафе или хируршка маска), може да понуди добра заштита, намалувајќи 70% од најпробивните честички и зарубувајќи 90% или повеќе од поголемите честички. Тие исто така откриле дека кашите за глава создаваат подобро вклопување од јамките за уши.

Терапија со ракоплескање

Студија од Токио тестирала колку добро различни видови маски го штитат носителот од вистинските честички на коронавирус. Студијата покажала дека дури и обична памучна маска нуди некаква заштита (17%-27%) на носителот. Медицинските маски биле подобрни, вклучително и хируршка маска (47%-50% заштита), лабава опрема N95 (57%-86% заштита) и цврсто запечатена N95 (заштита од 79%-90%). Додека многу лабораториски студии тестираат маски користејќи манекени, една студија од 2008 година користела вистински луѓе за да измери колку добро маските можат да го заштитат носителот од респираторен вирус. Субјектите на студијата носеле различни видови маски опремени со специјални рецептори кои можеле да ја измерат концентрацијата на честичките од двете страни на маските. Додека лабораториските студии покажуваат дека маската може да го заштити носителот, колку добро функционираат маските во реалниот свет зависи од голем број варијабли, вклучително и колку луѓето ги користат доследно, дали лицето е во ризични ситуации и стапката на инфекција во заедницата. Лабораториските студии покажале дека висококвалитетна медицинска маска, како што е N95, KN95 или KF94, најдобро функционира. Иако вакцинацијата е најдобратата заштита од КОВИД-19, дури и на вакцинираните луѓе им се советува да избегнуваат гуѓви или големи групи во затворени простории кога статусот на вакцинација на другите не е познат. Со оглед на тоа дека варијантата на делта е многу повеќе заразна од другите варијанти, Мар исто така препорача да се носи најквалитетна маска кога не можете да држите дистанца или да бидете на отворено.

М. Д.

Ретки се моментите кога возрасни луѓе плескаат со раце, освен кога ракоплескаат за аплауз после одгледана претстава или кога си играат со мали деца. Ракоплескањето е еден начин на кој имајќи го изкажуваме поддршка на другите. Но, имаме заборавено колку овој чин може да биде забавен и релаксирачки. Сигурно сте забележале дека малите деца за разлика од возрасните, плескаат почесто со рачињата и тоа без посебна причина, а додека тоа го прават, телото им вибрира од радост. За децата тоа е природна состојба, израз на животна радост која извира од нивните тела. Ако се прашувате дали воопшто има некаква корист од ракоплескањето односно удирањето на дланка од дланка, ќе се изненадите колку всушност е тоа здраво. Исто како и насмевката, ракоплескањето не ве чини ништо, а во вас и кај луѓето околу вас буди веселба и радост. Пробајте и уверете се колку оваа активност е позитивна и исцелувачка!

Дланките се наоѓаат дури 28 акупресурни точки, а секоја од нив е поврзана со одреден орган во вашето тело и со нивна стимулација и масажа може позитивно да се влијае врз здравјето. Со плескањето со дланките вие ги стимулирате рецепторите во дланките кои пренесуваат сензации до вашиот мозок. Денес постои терапија со плескање, а оваа активност се практикува во некои видови йога токму поради тоа што буди спокој меѓу рацете и телото и го урамнетува умот.

Придобивки од терапија со ракоплескање

Го јакок имунитетот - Се утврди дека луѓето кои секојдневно се удираат со дланките по телото имаат поголема будност, поголема сила и виталност, а нивното имунолошки систем е посилен, се зајакнуваат белите крвни зрнца и се зголемува отпорноста на многобројни хронични заболувања.

Се подобрува циркулацијата - Плескањето со дланките ја поттикнува циркулацијата и спречува застој во венската и артериската циркулација. Исто така, според некои сознанија – се намалува холестеролот! Особено им се препорачува на луѓе кои долг период поминуваат во климатизирана просторија и кои не се потпат. Со плескањето дланка со дланка ќе потникнат циркулацијата и чистењето на крвта. На тој начин се енергизира телото и се поттикнува оксигенација на ткивата и органите.

Им помага на луѓе со низок крвен притисок - Ако вие спаѓате во оние кои често чувствуваат слабост и несвесности како последица на низок крвен притисок, можете да ја правите те-

рапијата со плескање. Наместо да се дите, застанете исправено на нозе, испружените ги рацете во воздух и плескајте со рацете барем 5 минути. Плескајте дланка од дланка, а потоа секоја рака поединечно, потоа нозете почнувајќи од стапалата, па нагоре.

Ублажува болести на срце и астма

- Бидејќи плескањето го поттикнува протокот на крвта и кислородот кон белите дробови, ублажува разни тегоби поврзани со срцето и белите дробови. Со плескањето всушност се подобрува работата на целиот нервен систем. Исто така, се покажало дека ги ублажува тегобите предизвикани од астма.

Помага кај артритис и гихт - Плескањето се покажало особено корисно кај лица на постара годишна возраст кои боледуваат од гихт и артритис. Со помош на плескањето се ублажуваат болки во зглобовите, вратот и раменјата.

Помага при опстапирања - Плескањето е особено корисно за сите оние кои имаат дигестивни нарушувања. Со практицирање на овој забавен метод може со текот на времето да се ублажат дигестивните и желудечните тегоби како гастритис и ждривици.

Се изострува умот и вештините - Истражувањето спроведено во Израел покажало дека пеењето на песни во комбинација со плескање ги подобрува поглавните вештини кај деца независно од нивната возраст. Се открива дека тие деца имаат поуреден ракопис и дека поретко грешат во пишувањето. Со плескањето на дланките се подобруваат менталните способности кај возрасните, бидејќи со тоа се активира поголемиот дел од мозокот.

Кога и како да се практикува оваа терапија? - Ракоплескањето е најдобро да се практикува во утринските часови, бидејќи тогаш се постигнува максимален резултат. Таа активност може да трае од 20 до 30 минути и тогаш служи како вистинска терапија. Додека ракоплеските, внимавајте дланките да ви бидат испрружени и да ви се допираат јabolките на прстите. Рацете нека ви бидат опуштени. Плескајте пред вас, плескајте високо во воздухот над главата, со една рака плескајте ја другата рака со тапкање почнувајќи од дланката па нагоре од внатрешна и надворешна страна, по раменјата и главата, градите, стомакот, по нозете од стапалата нагоре. Исто тој повторете го и со другата рака и другата нога. Продолжете со плескање на дланките колку што можете подолго и секојдневно зголемувајќи го времето.

Т. Г.

Трета доза вакцина

Листата на земји кои имаат усвоено препорака за трета вакцинална доза за заштита од коронавирусот е доста долга и постојано се зголемува. Ваква препорака прво усвои Израел, по што следеа Франција, Германија, САД, Велика Британија, Унгарија, Србија и многу други земји. Неодамна и Гриција отвори платформа за закажување термин за вакцинација со трета доза за одредени категории граѓани кои имаат хронични болести. Светската здравствена организација (СЗО) побара од богатите земји да ја одложат вакцинацијата со третата доза додека секоја земја не вакцинира најмалку 40 проценти од населението.

Кој треба да прими трета доза? - Професорката на Фармацевтскиот факултет и национален координатор за имунизијација, Александра Грозданова, објаснува дека заштитата што ја обезбедуваат ковид-19 вакцините опаѓа со тек на времето, најрано по шест месеци, па оттука и препораката за трета доза вакцина.

- Дополнително во последниот бран доминантно е присутен делта сојот на вирусот, кој кој се покажа дека вакцините се со намалена ефикасност, што беше фактор плус за препорака за трета доза. Сепак, мора да напомнеме дека лицата кои се комплетно вакцинирани со две дози вакцина, се апсолутно позаштитени од тешки облици на ковид-19, во однос на невакцинирани - објаснува д-р Грозданова.

И нејзиното колега директорот на Институтот за имунологија и хумана генетика, проф. д-р Александар Петличковски, вели дека први треба да примиат трета доза граѓаните кои не развиле добар, очекуван одговор од првите две дози на вакцината:

Витамин А

Зошто ни е потребен витамин А? - Витаминот А е првиот открит витамин, па затоа е именуван со првата буква од латиницата. Тој е особено важен за одржување на добар вид, за добрата состојба на коските, кожата, косата, забите и непцата. Без доволно витамин А, организмот е наклонет кон инфекции.

Морковите се богати со витамин А - Овој витамин е еден од најактивните антиоксиданси, а помага и во заштита на кожата од штетните сончеви зраци. Особено е важен и во лекувањето на акни и мали брчки. Докажано е дека витаминот А дејствува профи-

и во Шведска засега нема трета доза - Доктор Харис Бабачик по потекло од Македонија, кој неколку години работи на Каролинска институтот во Стокхолм, вели дека Шведска има околу 60% целосно вакцинирани и 69% со најмалку една доза од целата популација. И во оваа скандинавска држава се размислува да се ублажат поголем дел од рестриктивните мерки.

Антителата и третата доза - Досегашните студии покажале дека количината на антитела е некаков приближен показател за состојбата на отпорноста кон вирусот. Сепак, одлука за евентуално примање трета доза не треба да се базира на количината на антитела и не се препорачува нивно индивидуално следење. Во наредниот период за очекување е државите и натаму самостојно да одлучуваат дали ќе аплицираат „бустер“ доза од вакцината.

Трета доза од вакцината против ковид-19 се дава и во Македонија - Информацијата која соопшти министерот Венко Филипче (на 23 септември 2021) е дека Националниот комитет за имунизација препорачал трета доза на вакцина против ковид-19, за сите граѓани над 60 години, за сите здравствени работници без разлика на возраста и за сите граѓани кои имаат имунокомпромитирачки проблеми без разлика на возраста. Третата доза се дава од производителот „Фајзер“, без разлика со која вакцина претходно граѓаните се вакцинираше. Оваа т.н. „бустер доза“ треба да се прими најмалку после 6 месеци од втората доза. Граѓаните ќе добијат порака преку „Мој термин“ дека може да се јават за трета вакцина.

Податоците се преземени од Интернет и сфаќате ги како информација.

Одлука е ваша, но носете маска без разлика на сè во затворен простор!

Б. А.

да не споменеме нешто повеќе за преподизирањето со овој витамин. Таа појава се нарекува хипервитаминоза А и значи дека вашиот организам има складирано повеќе од овој витамин отколку му е потребно за правилно функционирање. Најчесто предизвикува се јавуваат симптоми кои секогаш се јавуваат симетрично, во двете дланки, двета зглоби, двете колена... понекогаш наутро ти е потребно повеќе од еден час за твоите зглобови да почнат да се движат како што треба...

М. Д.

трајна, е пратена со многу несакани ефекти, куркуминот има докажана фармаколошка безбедност и занемарлива ниска цена!

• Куркуминот може да помогне во борбата со ревматидниот артритис, без несакани ефекти!

• Куркуминот има силно противспајателно и антиоксиданско дејство и тоа е докажано со многу научни студии!

• Куркуминот безбедно го намалува воспалението, отокот и болката!

• Куркуминот има занемарливо ниска цена во споредба со конвенционалните лекови!

Кредит за пензионери до 75 години

До 120 000 ден. на 36 месеци

2 943 ден. севкупен трошок

Земи 32 943 денари
за 4 месеци врати 33 000 денари

Аплицирај за кеш кредит во експозитура, на www.iutecredit.mk, на 13 333 или преку мобилната апликација **MyLute** и добиј **-10% попуст** на провизии. Ние ќе ти помогнеме при аплицирањето. Парите се достапни за **15 минути**.

Пензија на 1-ви!

Станете корисник на услугата **Пензија на 1-ви** и очекувајте ја Вашата пензија порано од сите други.

Понуда и услуги за пензионери:

- **Потрошувачки кредит** за пензионери со фиксна каматна стапка во првите ДВЕ години почнувајќи од 6,75% и вклучена **полиса за животно осигурување**;
- Максимален износ до 300.000 МКД;
- Трансакциска сметка и дебитна картичка;
- Без надоместок за следење на Електронско банкарство.

За дополнителни информации посетете ја нашата веб-страница www.sparkasse.mk или информирајте се преку Контакт центарот на телефонскиот број 02-3200-600.

SPARKASSE
Bank

Банка на вашето семејство

*Клиентот при доспевањето на последната рата од кредитот може да има максимум полни 70 години.
14,28% СВТ за потрошувачки кредит на износ од 300.000 МКД; рок на отплата 6 години; фиксна каматна стапка од 6,95% п.а. за првите две години и променлива каматна стапка од 8,75% п.а. за преостанатиот период; трошоци за апликација 1.000 МКД; провизија за одобрување на кредитот 1.000 МКД и премија за животно осигурување за лице на 64 години од 42.229МКД (според условите на осигурителната компанија). Врз висината на СВТ влијае рокот на отплата на кредитот, износот на кредитот, надоместоците за аплицирање и обработка на барањето за кредит, премијата за животно осигурување како и висината на номиналната каматна стапка.

ЗАНИМЛИВОСТИ

Цитати на Ајнштајн кои можат да го изменат вашето размислување

Денес речиси нема некој кој е жив а да не слушнал за Алберт Ајнштајн и кој не бил трогнат на овој или оној начин од неговите мудри зборови. Поради интензивната брилијантност и способност да ги разбере возвишениот разбирања кои другите не ги правеле, често е повикуван да дава свое мислење за многу теми кои ги надминуваат подрачјата на науката и физиката за кои бил експерт.

Неговите цитати секако се релевантни и денес како што биле и пред стотина години, а овде ви наведуваме 20 негови најдобри цитати кои ќе ви помогнат да го ослободите генијот во вас.

1. Погледнете длабоко во природата и тогаш се подобро ќе разберете.

2. Не обидувајте се да станете успешен, подобро обидете се да станете човек од вредност.

3. Образованите е она што останува откако ќе го заборавиме она што е научено на училиште.

4. Не можеме да ги решиме нашите проблеми со истото размислување кое сме го употребиле кога сме ги создале проблемите.

5. Жivotot е како возење велосипед. За да останеме во баланс мораме да се движиме.

6. Битно е да не престанеме со прашувања. Љубопитноста има свои причини за постоење.

7. Човек би требало да го бара она што е, а не она што мисли дека треба да биде.

8. Ако можете бидете што подалеку од негативни луѓе, тие имаат проблем за секое решение.

9. Логиката ќе ве одведе од А до Б. Фантазијата ќе ве одведе секаде.

10. Никогаш не се откажувајте од она што сакате да го направите. Оној кој има високи цели е помошен од оној кој ги има сите факти на своја страна.

11. Слабите луѓе се одмаздуваат. Јаките простираат. Интелигентните игнорираат.

12. Бродот е секогаш безбеден на копно, но не е за таа намена изграден.

13. Она што е точно не е секогаш популарно и она што е популарно не е секогаш точно.

14. Образованите не е учење на факти, тоа е тренирање на умот да размислува.

15. Фантазијата е побитна од знаењето.

16. Стравот од смртта е најнеправеден страв од сите стравови, бидејќи нема ризик од несреќа за некој кој е мртв.

17. Во средината на потешкотите лежи можноста.

18. На сите се обраќам на ист начин, било на губре од човек или на претседател.

19. Постојат два начина да го живеете својот живот. Еден е да мислите дека ништо не е чудно. Вториот е да мислите дека се е чудно.

20. Благодарен сум им на сите оние кои ми кажале НЕ. Поради нив се работам сам и успехот е мој.

М. Б.

"пензионер плюс"	вешто	јапонска национална игра	вид нарочито средство (скр.)	град во северна грција	вид род од "нешто"	"пензионер плюс"	печатено дело	српска артистка	пејачот	француска африка	лумен	"пензионер плюс"	еден прст од раката (мн.)	самогласка и согласка	билјардски
анонса						стил во новите гимнастичарки Емилија						произв. на потни жлезди машко име			
посврено машко лице (мн.)												прочист. памук			
сврник	дарба, талент	планка во Македонија										вид алу-минимус-рудо			константа хроничар
тербиум		дисциплина	двојчлен матем. израз(мн)							град во Италија					дел од приод за работа
мечун-роден-жак за необрска				вид папагал						единица димензија					
прекар на южно-олив-ер харди					тон			шпан. пис. де молина						алуминиум	
наш писател, чие ("добрина") (фотос)					итал. пејач масимио			емилија бронте						неподв. дел од имотот	
брливост													ламја		
река во босна						место во Макарска скриена мисла							морски цицаци радиум		
солено мочурлив море (мн.)							денови вид мај-мун					амер. политич. дин вид сплатка			
словен. престој биртон-цељ						инженер (скр.)				феникиска кратница					
согласка и самогласка			некога-голем океан македон. најголем театар							река во франц.					
обем	град во Словенија	две самогласки								торино река (шпан.)			радиус		
следбеник на сенсисмо-низмот													две софиски		
буква од грчката азбука							индиска режисерка, парване								

Извештај: Оригиналниот текст, кој го написаа Јасна Ѓорѓиевска и Јасна Ѓорѓиевска, е објавен во вестникот "Пензионер плюс" во 2021 година.

Хумор

Одат двајца пијани по пруга.

– Многу скали бре Перо.

– Не се грижи, еве го иде лифтот.

* * *

Докторе почнав многу да заборавам?

– Од кога?

– Што до кога?

* * *

Зетот хирург ќе го оперира својот дедо. Пред операција дедото му вели:

– За секој случај само да те потсетам: ако умрам баба ти веднаш ќе дојде да живее со вас...

* * *

Зошто мажите секогаш „трчаат“ по девојки... иако со нив не планираат брак?

– Па и кучината што трчаат по автомобилите немаат намера да возат!

* * *

Оди Трпе во продавница да купи тетрапак млеко и го отвори во продавницата.

– Зошто го отвори, – го праша продавачката.

– На млекото пишува: „Отвори овде“.

* * *

Разговараат два петла и единиот му вели на другиот:

– Ај да идеме у месара да гледаме голи кокошки.

* * *

– Келнер, има мртва бубашваба во моја супа!

– Знам. Не ги бива многу за пливање. Се дават.

* * *

Во доцните вечерни часови мажот се враќа од службен пат.

Влегува во земјилен републикански дом.

– Број облекувачки се, куќата гори!

Од орманот се слуша глас:

– Спасете го и намештајте. Извесете го и орманот!

* * *

Целиот задишан, еден дедо доаѓа во детска градинка.

– Дајте ми го детето, – и вели на воспитувачката.

– Кое дете, дедо?

– Било кое, и онака утре ќе го донесам пак!

* * *

– Татко, ако не ми дозволиш да се омажам за Трајче ќе рипнам во Вардар.

– Слободно!

– Не ти е жал ако се удавам?

– Не. Секоја гуска знае да плива.

* * *

„Возрасна жена, очувана, симпатична, интелигентна, со добар карактер, бара машка особа со слични особини да и ги внесе дрвата за огрев од пред влез во визбата.“

Шифра: „Ќе се грееме заедно“.

* * *

Разговараат двајца постари пензионери:

– Ах, кога ќе се сетам колку многу сакав една дрвја кога бев млад.

– И што се случи? Се омажи ли за друг?

– Ма не. Се омажи за мене!

* * *

Во полициска станица звони телефонот. Се јавува возбуден женски глас:

– Во станот ми упадна крадец.

– Како изгледа?

– Висок, згоден...

– Веднаш доаѓаме да го уапсиме.

– Не, не мора веднаш, може и утре.

* * *

Ајше вари грав и го поместува тендерето те на една, те на друга, те на трета рингла.

– Зошто правиш така, – ја прашува комшиката.

– Морам. Рамче го поврзал шпоретот на семафорот пред куќата!

Магарето во лавовска кожа

Магарето се облекло во лавовска кожа и сака да ги плаши луѓето. Но за несреќа од под лавовската кожа се подале магарешките уши. Луѓето тоа го забележале, грабнале дренови колци и почнале со нив да го тепаат магарето кое едвај им куртулило.

Поука: Има многу луѓе кои со надворешен накит сакаат да постигнат углед и важност во животот. Но шупливоста на нивниот дух набрзо ќе покаже колку

Тетово

Награда „11 Октомври“ и за академскиот сликар Павле Кузмановски

Наденот кога е одбележана јубилејната 80-годишнина од сенародното востание против фашистичките окупатори и нивните слуги, на 11 октомври во Собранието на Република Северна Македонија на пригодна свеченост, на четворица заслужни поединци им беа дodelени највисоките државни признанија наградата „11 Октомври“. Државната награда, за животно дело во областа на науката и образоването му се додели на филологот проф. д-р Атанас Вангелов и на политикологот Максим Несими, а од областа на културата и уметноста на академскиот сликар Павле Кузмановски и на актерката Бедиа Бегова.

По повод 80-годишнината од востанието во кое значаен придонес даде и тетовци, како и по повод дodelувањето на наградата на академскиот сликар Павле Кузмановски, во Тетово се одржа пригодна свеченост, на која е одбележана и 55-годишнината од сликарското творештво на Кузмановски.

– Врвното признание дodelено на овој уметник ја надминува националната сфера, бидејќи Кузмановски е човек чиј животен пат се одликува со вистинска уметничка душа, сликар кој се вбројува во редот на светски уметници, кој сооздал дела и творештво за антологија. Павле Кузмановски, тетовци го познаваат по препознатливата скромност и по високите морални вредности, како личност кој целиот живот го поминал во Тетово со своите сограѓани, а и како уметник кој и денес со платната и боите продолжува да создава.

ва нови вредности, – рекоа организаторите на свеченоста.

Павле Кузмановски е роден 1939 година во Тетово. Средно уметничко училиште завршил во Скопје, а дипломирал на Академијата за применети уметности во Белград. Во земјата и странство се претставил со 60-тина самостојни изложби.

Изложувал речиси во сите поголеми места и градови во Македонија, во неколку градови на просторите на поранешна Југославија (Белград, Сараево, Нови Сад, Будва, Суботица), а со свои уметнички творби се претставил во неколку наврати во Париз, Берлин, Нирнберг, Њујорк, Анкара, Измир, Софија и други. Снимени се за неговото творештво неколку документарни и долгометражни филмови, а добитник е на повеќе награди, признанија, меѓу кои и општинската награда на Тетово, на Друштвото на ликовните уметници на Македонија и на повеќе други асоцијации од областа на културата и уметноста.

На барање на ЗП Тетово имаше самостојна изложба по повод Денот на пензионерите. Кузмановски подари две уметнички слики наменети на Сојузот на пензионерите на Словенија. Павле Кузмановски продолжува да твори и да ја наполнува и така богатата уметничка сликарска содржина и

Гојко Ефоски

Охрид

Слободан Пупиноски, сестран човек уметник, педагог и хуманист

Познатиот охридски ликовен педагог Слободан Пупиноски го красат повеќе уметнички особини. Тој е добар педагог, ликовен уметник, успешен хорист, сатиричар, хуманист и активен волонтер во Црвениот крст. Ликовната уметност и убавото пеење се генетски предиспозиции, а хуманоста и добрината се добиени од советите и поуките на неговите родители, кои му биле водилка низ животот.

Уште како осмоодделенец настапувал дека ликовната професија ќе му биде негова животна преокупација бидејќи сликањето многу лесно го приемувал и имал особено чувство и осет за сликање, исто како и за пеењето. Пупиноски неизмерно ги сака шумот на реките, полињата и шумите, едноставно ја сака природата со сите нејзини убавини и колоритот. Затоа, во сликарството Пупиноски нема дефиниран правец. Ги негува симболизмот, реализмот, импресионизмот и акварелот. Реализмот најмногу го има во пејзажите од Охрид и Вевчани. Во секоја негова слика има порака за заштита на природата со форма на животни што се кријат во камењата и во водата. Претежно сликите му се масло на платно, акварели и цртана графика со туш. Како сликар, Пупиноски учествувал на бројни ликовни колонии во Прилеп, Гевгелија, Маврово, Белчишта, Асеновград во Бугарија. Со ликовни творби како гостин учествувал на ДЛУП во Битола на изложба со ликовни педагози во Подгорци, Струга, Поградец во Албанија и други, а досега имал само една самостојна изложба во родното Вевчани во 1990 година. Пупиноски работи и како илустратор на книги, од повеќе автори од Охрид и Скопје.

Како еден од познатите и афирми-рани ликовни уметници и педагоzi со богато творештво, ликовниот спомен на Пупиноски е поместен во втората генерација на охридските уметници по Втората светска војна во книгата Сликарството во Охрид во дваесеттиот век од музејскиот советник Јорданка Матова од Заводот за заштита на споменици на културата и музеј Охрид.

По повод 30 години ликовно творештво на учениците од ОУ „Христо Узунов“ во 2007 година, Пупиноски како автор ја издава од печат Монографијата со наслов „По скалилата на виножитото до ликовното созвездие“, каде што го описува неговото 30-годишно педагошко работење и успесите со учениците и признанијата освоени на многу ликовни мани-

фестации во Републикава и на 59 меѓународни и светски ликовни колонии и натпревари во поранешна Југославија, Индија, Полска, Чешка, Јапонија, Бугарија, Франција и на најголемата светска ликовна манифестија во Москва каде што учествувале над 100 држави од сите континенти.

Покрај сликарската димензија на животот, Слободан Пупиноски уште како студент на Педагошка академија во Скопје почнал и со хорско пеење. Тогаш пеел во Академскиот хор „Мирче Ацев“, под раководство на Драган Шуплески. По завршувањето на академијата, тој хорскиот пеење го продолжува во Охрид со познатиот охридски диригент Наум Гаврилоски. И сега е активен хорист во Градскиот хор. Историјено Пупиноски осум години, односно до 2018 година пее и во КУД „Далги“, при ЗП Охрид и Дебрца. Пеењето го наследил од неговите родители. Татко му Владо свирел на хармоника, а најомилени песни му биле севдалинките и старите македонски песни.

Покрај сликањето и пеењето, тој пишува и афоризми, анегдоти и сатира од сите сфери на животот. Наставувал на повеќе манифестији и средби на пензионери, а редовно на манифестијата „Меѓугенерациска средба“, која здружението ја организира со основните училишта во Охрид.

Исто така, Пупиноски десетина години е, и волонтер при Црвениот крст во Охрид во групата за грижа на стари и изнемоштени лица, заедно со уште пет-шест пензионери, кои самите самоиницијативно волонтираат во охридскиот Црвен крст. Патем да споменеме дека и сопругата на Пупиноски, Олга, со која минатата година одбележаа 50-годишнина од својот брак, беше активен спортист при ЗП Охрид и Дебрца, во шутерија на пенали на мали голчиња.

Слободан потекнува од познатото вевчанско семејство Пупиновци кои се потомци на научникот од светски глас Михајло Пупин. Според многу историчари, а особено познатиот проф. д-р Павле Митрески кој има напишано и неколку книги за историјата на оваа фамилија, се претпоставува дека Пупиновци како номади во Вевчани се доселени од областа Моско Поле од Корча, Албанија. Од таму се и корените на педагогот Слободан Пупиноски. Инаку Слободан е најстариот брат од тројцата синови на Владо и Мара Пупиноски, Ефто и Секула Пупиноски, познати интерпретатори на народна и новокомпонирана македонска песна.

К. Спасески

ЗП Струга

Екскурзија во Албанија

ЗП Струга, по повод одбележување на 20 септември, Денот на формирањето на струшкото дружение (1946), и патронатот на дружението, на 27 септември организираше еднодневна екскурзија во градот Поградец во соседна Албанија, на која учествуваа членови на Собранието и на Извршниот одбор, претседателите на десетте органаци, претседателите на комисиите, а беа поканети и гости. Струшките пензионери, посли граничниот премин Кафасан, направија кафе-пауза во ресторантот „Кукеши“ од каде што можеше да се види Охридското Езеро како на длака и полуостровот Лин, на северозападниот брег на Охридското Езеро. Веднаш потоа патот ги одведе до Поградец, каде што го посетија пазарот, го разгледаа градот, а повиталните пензионери се искачија на ридот, каде што е наоѓалиштето на поранешниот Замок од Поградец. Втората пауза беше во големиот и преував парк Трилони, каде што се направија поголем број фотографии за спомен. За

време на свечениот ручек, кој беше организиран во Бар-ресторанот „Кукеши“ на полуостровот Лин, претседател на Извршниот одбор и на Здружението Мило-рад Трпоски, ги поздрави гостите и присутните, посакувајќи им добро здравје и убави пензионерски денови, а во својата здравица истакна:

– Оваа година се одбележува големиот пензионерски џубилеј, 75 години од пензионерското организирање во Македонија и на Струшкото дружение. Со своите успеси, во сите области на дејствување, важиме за едно од најактивните друженија. Имаме воспоставено добра соработка со СЗПМ. Добра соработка имаме со локалната самоуправа, со многу друженија на пензионери од земјата, а посебно со здружението ЗП Крушево.

На крајот истите поздравни зборови до пензионерите и гостите ги упати на албански јазик секретарот на дружението Изеир Мустафа. **Забелешка на Редакцијата:**

ЗП Кисела Вода

Пензионерите - чувари на традицијата

Телевизија „Алфа“ на својата програма има многу убава и интересна емисија со наслов „Везилка“. Емисијата е замислена и се реализира во градови низ Македонија, потпомогната од општините и од лубето кои во тие градови имаат успешни ресторани. Во неа се истакнуваат традиционалните убавини и вредности од областа на народната музика, културното наследство и кулинарството.

тети од македонската традиционална кујна. Во емисијата се пеја песни за убавите македонски моми, а раскошните народни носии го претставуваат богатството на македонскиот фолклор. Беа презентирани многу специјалитети од кујните на стари македонски семејства, преувавајќи јадења кои ги приготвуваат нашите мајки и баби.

Претседателот Момчил Петровиќ зборуваше и за организиранот живот

Општина Кисела Вода го предложи Здружението на пензионерите за учество во емисијата „Везилка“, истакнувајќи дека пензионерите се „најдобри чувари на народните македонски традиции“. Во договор со претседателот на Здружението Момчил Петровиќ, уредникот на емисијата и водителите, прифатија во неа да учествуваат наши членови со музички точки и членови на Активот на пензионерки со специјали-

ЗП Чайр

Предаден во употреба Пензионерски клуб во Топанско Поле

Во населбата Топанско Поле, во присуство на поголем број пензионери беше предаден еден дел од вториот Пензионерски клуб на ЗП Чайр. На предавањето на Клубот што се наоѓа во Трговскиот центар во централниот дел на населбата Топанско Поле, присуствува градоначалникот на Општина Чайр Висар Ганиу, потпретседателот на Сојузот на друженијата на пензионерите на Македонија Ментор Коку, претседателот на Собранието на пензионерите на Топанско Поле, претседателот на ЦЗП Чайр Рауф Хамиди и координаторот на ЗП Чайр Тодор Илиев и други.

Градоначалникот Висар Ганиу иста-

ни ќе ги реализираат своите активности. Потребно е да се отворат клубови и во другите населби од Општина Чайр.

Обраќајќи им се на присутните, координаторот на ЗП Чайр Тодор Илиев, искаја голема благодарност до Општина Чайр и посебно до градоначалникот Висар Ганиу за континуираната поддршка на повеќе полниња што Општина Чайр им ја дава на пензионерите, особено за ангажирањето за отворање пензионерски клубови.

– Општина Чайр и Здружението на пензионери Чайр, пред неколку години потпишаа Меморандум, со кој беше во-

кана дека грижата за највозрасните ќе продолжи и во иднина. Тој потенцираше дека општината останува континуирано и трајно определена за соработка и секогаш ќе биде партнёр во функција на активностите на ЗП Чайр.

На присутните им се обрати и потпретседателот на СЗПМ Ментор Коку кој заблагодарувајќи му се на градоначалникот Ганиу за неговото ангажирање, истакна дека пензионерите од населбата Топанско Поле во клубот ќе можат организирано и во секое време да го поминуваат слободното време.

– Сите овие пензионерски друженија кои ќе се одвиваат тука, се со цел да се подобрят условите каде овие граѓа-

споставена меѓусебната соработка во спроведувањето на активностите за унапредување на квалитетот на живеење, како и културните, спортските и хуманитарните потреби на пензионерите на поддржачето на Општина Чайр.

Здружението на пензионери е едно од поактивните чинители во јавниот живот на општината. Пензионерите во Клубот во населбата Топанско Поле ќе можат да се дружат и забавуваат, да играат шах, домино, табла, да читаат весници како „Пензионер плус“, „Коха“ и други, како и да реализираат други културни активности.

Во населбата Топанско Поле, ова е втори клуб во рамките на ЗП Чайр. **В.П.**

НИЗ ИСТОРИЈАТА НА СЗПМ

Здружението на пензионери Охрид и Дебрца, Велес, Радовиш и Конче, Кочани, Куманово, Пробиштип, Тетово, Неготино, ОВР на РМ, Струмица, Гостивар, Ресен и Кичево, кои учествуваат на првите спорчки натпревари во 1996 година кои се одржале во Охрид, добија благодарници на 25-тите јубилејни пензионерски спорчки натпревари кои се одржаа оваа година во Велес.